

Veysel Akgül yoldaşı kaybettik!

Veysel Akgül yoldaş, çevresinde sevilen, dürüst, güvenilir, emekçi, evi herkeşe açık olan, yardımsever ve mütevazı bir devrimciydi. Onu erken yitirmenin derin üzüntü ve öfkesini taşıyoruz. O, bir dev-

rimci ve işçi olarak, devrim ve sosyalizm davasına hep samimi olarak bağlı, onurlu, başı dik olarak yaşadı. Başta Frankfurt olmak üzere yurtdışı çalışmasındaki eksikliğini derinden hissedeceğiz. Bize

bıraktığı bu onurlu mirası devrim ve sosyalizm mücadelemizde yaşatacak, onu unutmayacağız. Anısı önünde saygı ile eğiliyoruz. Onu, çok sevdiği Nazım'ın dizeleriyle sonsuzluğa uğurluyoruz... **s.19**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2020 Özel / 28
25 Aralık 2020

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak48.net

Pandemi yılı ve işçi sınıfı

İşçi ve emekçilerin yapması gereken; onca baskı ve saldırı karşısında "Korkmuyoruz!" diyerek hak mücadelesini kararlılıkla sürdüren maden işçilerinin, "Sinbo'da kazandık, sırada topyekûn mücadele var" diyen Sinbo işçilerinin çağrısına kulak vererek, 2021 yılını kavga yılına çevirmektir!

3

Sermaye iktidarı KDP-PKK çatışmasını kıskırtıyor

ABD onaylı Ankara-Erbil-Bağdat ittifakının hedefindeki PKK, bir tür kuşatmaya alınıyor, Şengal'in düşürülmesi hedefleniyor.

8

Yaşatacak olan; mücadelemiz, örgütlü gücümüzdür!

Haklarımız ve geleceğimiz için örgütlenmek, mücadeleyi yükseltmek yamsaldır. Hayatlarımız tehdit altındayken bizleri yaşatacak olan budur.

20

"İfşa hareketi"nin gösterdikleri

İfşa hareketinin başlamasının ardından yaşanan tartışmalar, kadın sorununa, sorunun çözümüne ve mücadele yöntemlerine bakışa göre şekilleniyor.

28 Şubat'ın dümen suyunda "TKP Açılımı" / 2 - H. Fırat

s.12

DGB: Gençlik mücadelesi ve 2020

s.22

Pandemi yılı ve işçi sınıfı

İşçi ve emekçilerin yapması gereken; onca baskı ve saldırı karşısında “Korkmuyoruz!” diyerek hak mücadelesini kararlılıkla sürdüren maden işçilerinin, “Sinbo’da kazandık, sırada topyekûn mücadele var” diyen Sinbo işçilerinin çağrısına kulak vererek, 2021 yılını kavgaya yılına çevirmektir!

2020'nin ilk günlerinde “felaketler yılı”na girildiğine dair bir dizi senaryo gündemi meşgul etmişti. Yerküreyi sarsacak doğa-çevre olaylarından toplumsal yaşamı etkileyebilecek başka gelişmelere kadar, çeşitli söylentiler günlerce gündem ilk sıralarında yerini korumuştur.

Çok geçmeden dünyayı kasıp kavurmaya başlayan pandemi bu söylemlerle ilişkilendirildi. Fakat, insanlığı ve doğayı yıkıma uğratan her “felaketin” arka planında emperyalist-kapitalist sistemin yer aldığını görmek uzun sürmedi. Zira, bilimsel yöntemlerle ve toplum sağlığını esas alan politikalarla önüne geçilebilecek olan bir salgın, kapitalist sistemin işleyiş yasalarının kaçınılmaz sonucu olarak gerçek bir felakete dönüştü.

Pandeminin en ağır sonuçlarını dünya ölçeğinde işçi sınıfı ve emekçiler yaşadılar. Öyle ki, aradan geçen bir yıl içerisinde fabrikalar salgının yayılma merkezleri haline gelmiş, milyonlarca işçi hastalığa yakalanmış ve binlercesi yaşamını yitirmiştir. Yine dünya ölçeğinde salgının da etkisiyle ağırlaşan ekonomik krizin faturası işçi sınıfı ve emekçilere kesilmiş, kitlesel işten çıkarmalar yaşanmış, hak kayıpları görülmemiş boyutlara ulaşmıştır.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI AÇISINDAN ZORLU GEÇEN BİR YIL

Pandemi yılı, Türkiye işçi sınıfı açısından çok daha ağır sonuçlar yaratarak geride kalıyor. Sınıf hareketinin en geride noktada seyrettiği ve ekonomik krizin ise emekçilerin belini büktüğü bir dönemde baş gösteren salgın, çok geçmeden sermaye ve devleti tarafından sınıfa dönük yeni ve kapsamlı saldırıların dayanağı haline getirildi.

İkiyüzlüce “evde kal” çağrılarının yapıldığı ilk günlerde, işçi ve emekçiler ölüm kamplarına dönen fabrikalarda çalışmaya zorlandılar. AKP-MHP iktidarı-

nın “üretim devam” politikası aleni bir şekilde işçilerin yaşam hakkının gaspına dönüştü. İlerleyen süreçte hemen her gün fabrikalardan vaka ve ölüm haberleri gelmeye başladı. Yaşam hakkının gaspını, insanlık onurunu hiçe sayan politikalar izledi. Vestel ve Dardanel fabrikalarında olduğu gibi, bir dizi fabrikada işçilere köle muamelesi yapıldı. AKP iktidarının tam desteği ile sözde karantina adı altında işçiler fabrikalara kilitlendi, bu sayede gece gündüz üretime devam edildi.

Süreç ilerledikçe sermayenin ve dinci-faşist iktidarın işçi sınıfını hedef alan saldırılarına yenileri eklendi. İşten atma sözde yasaklandı, fakat paralel bir düzenleme ile ücretsiz izin saldırısı yasal zemine kavuşturuldu. Aynı günlerde devreye sokulan kısa çalışma ödeneği ile milyonlarca işçi açlık ve sefaletin derin çukuruna terk edildi. Uzaktan çalışma vb. esnek çalışma modelleri daha etkin kullanılarak sömürü çarklarının dönmesi ve sermaye birikiminin kesintiye uğramaması sağlandı. İşçi ve emekçiler çok yönlü bir yıkımı yaşarlarken, asalak kapitalistlere bir dizi destek paketi sunuldu.

Pandemiyi TİS sürecinde karşılayan fabrikalarda ya görüşmeler askıya alındı ya da sermayedarlar tarafından salgın fırsata çevrilerek TİS’ler oldubittiye getirildi. Kapitalistler olağan TİS süreçlerinde hayata geçiremedikleri saldırıları sendika bürokratlarının da açık desteği ile salgın günlerinde bir bir imza altına aldılar.

Sağlık, eğitim, ulaşım, beslenme ve barınma gibi en temel insani haklara ulaşmak işçi ve emekçiler için çok daha zor bir hale gelmiştir. Günümüz Türkiye’sinde test dahi yaptıramayan, hastalığa yakalandığında tedavi olamayan, çocuklarına eğitim imkânı sağlayamayan, yeterince beslenemeyen ve sağlıklı konutlarda barınamayan milyonlarca emekçi yaşam kavgası içerisinde gün-

gün tükenmektedir.

Pandemi yılında işçileri hedef alan bir diğer saldırı, AKP-MHP rejiminin baskıcı politikaları oldu. Salgını kontrol altına almak için kılını kıpırdatmayan, sözde karantina önlemleri ile günü geçiştirmeye çalışan, fabrikaları birer ölüm kampına çevirmek pahasına “çarklar dönecek” diyen iktidar, işçi sınıfının zaten çok sınırlı olan demokratik hak ve özgürlüklerini de rafa kaldırdı. Grev başta olmak üzere her türlü eylem ve etkinlik aylarca yasaklandı. İşçi sınıfının kendisini ifade edeceği kanallar keyfi genelgelerle tıkandı. Sendikal örgütlenme hakkı ücretsiz izin vb. saldırılarla gasp edilmeye çalışıldı.

Bugün bakıldığında, pandemi yılında işçi ve emekçileri hedef alan saldırıların nasıl bir yıkım tablosu yarattığı çok daha açık bir şekilde görülüyor. Ücretsiz izin saldırısı ya da doğrudan işten çıkarmalar nedeniyle emekçiler kaderine terk edilmiş durumda. Hala çalışabilenler ise alınmayan önlemler ve erişilemeyen sağlık hakkı nedeniyle ölümlerle koyun koyuna yaşam mücadelesi veriyor. Zaten açlık sınırının altına olan ücretler kriz ortamında alabildiğine erimemiş, emekçilerin alım gücü dibe vurmuş bulunuyor.

Bu tablonun gerisinde, en başta işçi sınıfının pandemi sürecini örgütsüz ve dağınık karşılaması yer alıyor.

2021 YILINI MÜCADELE YILI YAPMAK İÇİN!..

Pandemi yılını elbette hareketsiz geçirmeyen işçi bölükleri de oldu. Sürecin başında kimi metal ve tekstil fabrikalarında (Sarkuysan, Akkar Tekstil vb.) “çalışmaktan kaçınma” hakkını kullanmak isteyen işçiler çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. Yine o süreçte TİS’te uzlaşma sağlanamayan belli fabrikalarda (Novares vb.) kısa süreli de olsa grevler yaşandı. Yıl içerisinde kimi fabrikalarda

sendikali işçiler, yeri geldi kadına yönelik şiddeti protesto etmek için, yeri geldi kıdem ve emeklilik hakkının gaspına tepki göstermek için eylemler düzenlediler. Çocuklarının eğitim hakkına sahip çıkan işçiler sınırlı da olsa fabrika eylemleri ile tepkilerini ortaya koydular. İlerleyen süreçte gerek işten atma saldırısına gerekse ücretsiz izin uygulamasına ve hak gasplarına karşı sınıfın farklı kesimleri direnişe geçtiler. Bunların belli başlıcaları; maden işçilerinin Ankara yürüyüşü, Bimeks direnişi, PTT direnişi, Cargill direnişi, Atlas Global direnişi, Systemair HSK direnişi, Özer Elektrik direnişi, Ekmekçi-oğulları direnişi, KT Deri direnişi, Grup Tekstil direnişi ve etkisi ve kazanımıyla diğerlerinden ayrılan Sinbo işçilerinin direnişi oldu.

Ücretsiz izin uygulamasına ve sendikal örgütlemeyi hedef alan saldırılara karşı, işçi sınıfı ve emekçiler adına önemli kazanımlar elde ederek biten Sinbo direnişi, “felaketler yılı”nın son günlerinde umut veren bir deneyim, zorlu geçecek 2021 yılında işçi sınıfına yürümesi gereken yolu gösteren bir işaret fişegi oldu.

Bugün pandemi koşullarında örgütsüzlüğün ve dağınıklığın bedelini canıyla ödeyen ya da açlık-sefalet çukurunda yaşam mücadelesi veren işçi sınıfı, yeni yılda yeni Greiflar, Metal Fırtınaları ve Sinbolar yaratarak önünü açabilir. Ancak bu tür mücadelelere atılarak, bu direnişleri çoğaltarak içerisinde bulunduğu çok yönlü kuşatmayı parçalayabilir.

O halde işçi ve emekçilerin yapması gereken; onca baskı ve saldırı karşısında “Korkmuyoruz!” diyerek hak mücadelesini kararlılıkla sürdüren maden işçilerinin, “Sinbo’da kazandık, sırada topyekûn mücadele var” diyen Sinbo işçilerinin çağrısına kulak vererek, 2021 yılını kavgaya yılına çevirmektir!

Sermaye iktidarı

KDP-PKK çatışmasını kışkırtıyor

Türk sermaye devletinin izlediği yayılcı-fetihçi dış politika, el attığı her alanda kanlı çatışmaları kışkırtıyor. Suriye’de, Libya’da, Karabağ’da, Somali’de, Doğu Akdeniz’de yaşanan gerilim, çatışma ve savaşlarda bu politikanın önemli bir rolü var. Bu uğursuz politika, son olarak KDP-PKK çatışmasının kışkırtılmasında kendini gösterdi.

Başka ülkelerin topraklarını işgal, işbirliklerini finanse edip silahlandırarak ülkelerin iç işlerine karışma, maaşlı teröristleri bir ülkeden bir ülkeye taşıyıp savaştırma, çatışmaları kışkırtma, çökmüş ekonominin kaynaklarının önemli bir kısmını silahlanmaya harcama... Bunlar dinci-ırkçı AKP-MHP rejiminin dış politikasının köşe taşlarını oluşturuyor.

Yayılcı hedeflerle başka ülkeleri karıştıranlar, Kürt sorununu çözmekten aciz olanlar, iç politikada ırkçı-şoven histeryi hiç olmadığı kadar tırmandırıyorlar. Sınırları aşan ırkçılığı ise ne batmış ekonomi ne felakete dönüştürülen pandemi ne artan işsizlik ne derinleşen yoksulluk durdurabiliyor.

Kendi topraklarında Kürt halkına karşı azgın saldırılar eşliğinde iğrenç bir ırkçı söylemi tırmandırırken, Suriye’de Afrin’den Tel Rifat’a, Menbic’ten Ayn İsa’ya uzanan alanda işgal, taciz, tehdit, şantaj politikası izliyor. Irak’ta ise Başika’ya yerleşen işgal güçleri, Bağdat yönetiminin tepkisine rağmen burayı terk etmiyor. IŞİD’e karşı direnişin ardından kurulan Şengal özerk bölgesi taciz ediliyor. Mahmur ve Kandil sık sık bombalanıyor.

İşgalci-saldırgan politika Kürt hareketini tutunduğu alanlardan sökup atmadığı için, AKP-Türk devleti, işbirlikçisi KDP’yi kışkırtıp PKK ile savaştırmak istiyor. Uzun süredir gerilimli olan ilişkilere rağmen Irak hükümetini de PKK karşıtı koalisyonla ortak olmaya zorluyor, bunun için rüşvet, şantaj, tehdite başvuruyor. Nitekim Irak Başbakanı Mustafa el Kazımî’nin Türkiye ziyareti sırasında yaptığı açıklamalar, dinci-ırkçı rejimin Irak üzerinde etkili olmaya başladığı izlenimi veriyor. *“Irak toprakları üzerinden Türkiye’yi tehdit eden hiçbir oluşuma ve yapıya müsamaha göstermemiz mümkün değil. Sincar’da bununla ilgili adım attık”* diyen el Kazımî, geçen Ekim ayında Barzani yönetimi ile Şengal konusunda yapılan anlaşmaya atıfta bulunuyor.

ABD onaylı Ankara-Erbil-Bağdat ittifakının hedefindeki PKK, bir tür kuşatmaya alınıyor. Kuşatmanın tamamlanması, yani Kandil ile Rojava arasındaki bağlantının kesilmesi için Şengal’in düşürülmesi hedefleniyor. Türk sermaye devleti bunun için adeta çırpınıyor. Ancak tek başına yapabileceği fazla bir şey yok. İş, Bağdat hükümeti ile Barzani güçlerinden bekleniyor.

Taraflar, PKK’nin Şengal’den çıkarılması, özerk idarenin dağıtılması ve Irak ordusunun bölgeye yerleşmesi konusunda anlaşmaya vardıklarını açıklamışlardı. PKK buna sert bir tepki göstermiş ve anlaşmayı tanımadığını ilan etmişti. Bağdat-Erbil ikilisinin dayatmasını savaş ilanı saydığını ve yerleştiği alanlardan çıkmayacağını açıklayan PKK, Barzani’ye çağrıda bulunarak, çatışmaya engel olmasını talep etmişti.

O süreçten sonra KDP yönetimi, hem Şengal-Sincar hem Kandil çevresinde yığınak yaparak gerilimin artmasına yol açtı. Kuşatmaya tepki gösteren PKK’nın çeşitli eylemlerle kuşatmayı yarmaya çalışması, karşılıklı hamleler Aralık ayında silahlı çatışmaları tetikledi.

Görünen o ki, kuşatılan ve Türk devletinin bombardımanı altında KDP ile çatışmaya zorlanan PKK, yıpratıcı bir savaşa çekilmek isteniyor. Barzani’ye çağrıda bulunan Murat Karayılan’ın, *“Kürtler arası bir savaş yaşanırsa her şeyi kaybe-*

deriz” uyarısı, çatışmaların yaratacağı sonuçlardan duyulan kaygıyı özetliyor. Bu kaygı, Ankara’daki rejimin iki Kürt gücü çatıştırmak için ağırlığını koymasının nedenine de ışık tutuyor.

ABD işbirlikçilerinden oluşan Ankara-Erbil-Bağdat üçlüsünün anlaşması, çatışmanın sürmesi ihtimalini güçlendiriyor. ABD emperyalizminin icazeti olmadan böyle bir çatışmanın kışkırtılması gündeme gelmezdi. Yani emperyalist efendilerinden icazet alan bir tür “şer üçlüsü” oluşturulmak isteniyor. Farklı çıkarlar devreye girse de, bu uğursuz koalisyonda esas kışkırtıcı olan ise dinci-ırkçı sermaye iktidarındır.

Gerilimin silahlı çatışma boyutuna ulaştırılması, Türk devletinin politikasının bu alanda kısmen de olsa başarıya ulaştığına işaret ediyor. Bu kısmi başarının esas aktörü ise, AKP-MHP koalisyonuna angaje olan KDP yönetimidir. 1990’lı yıllarda hem Talabani liderliğindeki Kürdistan Yurtseverler Birliği hem PKK ile savaşan KDP, her iki hareketle de çatışmama

konusunda anlaşmıştı. Görünen o ki, dinci-ırkçı rejimle kirli çıkar ilişkileri anlaşmaları yok sayma noktasına getirmiş. Buna rağmen Barzani güçlerinin PKK ile kapsamlı bir savaşı göze alması kolay değil. Hem Ankara’dakileri teskin edecek hem çatışmayı belli sınırlarda tutacak bir yol tercih etmeleri olasılığı yüksektir.

ABD onaylı Ankara-Erbil-Bağdat ittifakının hedefindeki PKK, bir tür kuşatmaya alınıyor. Kuşatmanın tamamlanması, yani Kandil ile Rojava arasındaki bağlantının kesilmesi için Şengal’in düşürülmesi hedefleniyor. Türk sermaye devleti bunun için adeta çırpınıyor. Ancak tek başına yapabileceği fazla bir şey yok. İş, Bağdat hükümeti ile Barzani güçlerinden bekleniyor. Ekim ayında varılan anlaşmanın üzerinden geçen süre, her iki tarafın da PKK ile kapsamlı bir savaştan kaçınmak istediğine işaret ediyor. Yine de farklı manevralarla bu hedefe ulaşmak için çabalar devam edecektir.

Bir garip yolsuzluk hikayesi

Çaldım, çaldın, çaldı...

Yolsuzluk, kapitalist devletlerin hükümetlerince uygulanan olağan suçların başında geliyor. Rüşvet, hırsızlık ve yolsuzluk, bürokratik işlerin yürütülmesinin bir parçası durumda. AKP hükümetinden önce de bu ülkede yolsuzluk vardı, şüphesiz. Ancak AKP, hemen hemen her şeyde olduğu gibi bu konuda da yüzüzlüğü ve pişkinliği ile öne çıkıyor. Keza iktidarlığı döneminde yaşanan yolsuzluk skandalları uzun bir listeyi oluşturuyor. Daha kötüsü ise, yolsuzlukların ve rüşvetin olağanlaştırılması ve iktidarda olmanın verdiği güç ile pişkince yapılanların savunulmasıdır.

ÇALARAK ÇALIŞMAK VE ÇALMAK İÇİN ÇALIŞMAK

Öyle ki, "Çalıyorlar ama çalışıyorlar" lafı özellikle AKP döneminde ortaya çıktı ve AKP'nin icraatlarını tanımlamak için kullanılıyor. Bu söz kalıbı, toplumun çalan hükümetlere ne denli alışık olduğunu ve maalesef belli ölçülerde kabullenmek zorunda kaldıklarını gösteriyor. Örgütsüz ve bugün için mücadeleden uzak duran emekçiler, kötüsünün iyisini seçmeye çalıştıkları seçimlerin ardından başa gelen hükümetlerden çalmamasını değil, çalarken az da olsa çalışmalarını beklemek durumunda kalıyorlar.

"Çalışıyorlar" iddiası ise işçi ve emekçilere ulaşan hizmetlerin ne denli kötü olduğunu ortaya koyuyor. Çünkü AKP iktidarının övündüğü ve yer yer "takdirle" karşılanan hizmetlerin, hükümetlerin olağan ve yapması gereken işler içerisinde olduğu unutturulmak isteniyor. Kaldı ki, deprem fonu yağmalanarak yapılan yollar, işçi ve emekçilerin ödediği vergiler ile dağıtılan yardımlar oy kapmanın aracına dönüştürülüyor. Bu işlerin yandaş şirketlere nasıl peşkeş çekildiği ve silinen vergiler karşılığında kapalı kapılar ardında neler döndüğü ise büyük bir muamma olarak kalıyor. Kaşıkla verip kepçeyle alan AKP, elindeki medya gücü ve olanaklarla kepçe ile alınan değil kaşık ile verilen işçi ve emekçilere sistematik olarak hatırlatıyor ve şükretmelerini salık veriyor. Elbette burada işin içine çarpıtmalar ve demagogiler de girmiyor değil. Elektriği, suyu olmayan köylere seçim öncesinde buzdolabı, çamaşır makinesi dağıtılması gibi Aziz Nesin'in öykülerine konu olabilecek trajedilere imza atmak,

AKP'nin icraatlarının temelsizliğini ve ikiyüzlülüğünü gösteriyor. Neresinden tutulsa elde kalan bu paradoksta işçi ve emekçiler aldatılıyor ve yolsuzluklara alıştırılıyor, topluma yönelik yapılması gereken hizmetlerin lütf olarak görülmesi sağlanıyor.

AKP, sadece çalarak çalışmıyor, çalmak için "çalışıyor." Kamu kaynaklarını peşkeş çekerek, işsizlik sigortasını yağmalayarak, sermayedarlara vergi afları getirerek "çalışıyor." Üzerinden geçmeyen arabaların ücretini işçi ve emekçilere ödettiği köprüler yaparak "çalışıyor." Kamu hastanelerini kapatıp uzmanların tüm uyarılarına kulak tıkayarak yandaşlarına yaptırdığı ve işletmesini devrettiği şehir hastaneleri açarak "çalışıyor." Karadeniz'in doğal dengesini bozmak pahasına övündüğü, yağışlarla çöken yollar yaparak "çalışıyor." Kısacası AKP'nin çalışıyor olarak görüldüğü her bir iş daha fazla çalmanın, peşkeş çekmenin paravanı olarak kullanılıyor.

Vahim olan bir diğer husus ise, işçi ve emekçilerin gündelik hayatlarına giren bu söz kalıbına AKP'nin de fazlasıyla inanmış ve içselleştirmiş olmasıdır. Öyle ki, yolsuzluk suçlamalarına pişkince cevap vermekten ve "ama çalışıyoruz da çalmak hakkımız" minvalinde pozlar takınmaktan kaçınmıyorlar.

İSTANBUL VE ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDE YOLSUZLUKLAR

Herkes çok iyi bilir ki büyük şehir belediye seçimleri, özellikle İstanbul, Ankara ve İzmir belediye seçimleri siyasi rekabetin yanı sıra rant kavgasıdır. Yerel seçimlerde olduğu gibi bu şehirlerdeki parti il örgütlenmelerindeki seçimler de bir hayli çekişmeli geçer. Kavgaların yaşandığı, skandalların patlak verdiği seçimler gündeme yansır. Çünkü bu şehirlerde sosyal, kültürel ve ekonomik olarak rant elde edilebilecek pek çok alan vardır. Ve bu şehirleri alan her parti kendi yolsuzluk, rüşvet ve yandaş kayırma mekanizmasını kurmuştur. Geçtiğimiz hafta gündeme gelenler ise bu mekanizmaların sonuçlarından seçkilerdi. CHP'nin AKP'den devraldığı belediyelerdeki yolsuzluk dosyalarını gündeme taşıması ile tekrar gözler bu alanda dönen kirli işlere çevrildi. Fakat AKP her zamanki küstahlığı ile konuya yanaştı ve İstanbul'da söz konusu suçlamalara karşı yayın sağı getirildi. Ankara'da ise AKP-MHP'li meclis üyelerinin oturumu terk etmesi gibi manevralara tanık olduk. Ardından, ana akım medya İstanbul Belediyesi'nde İmamoğlu'na yakın bir şirketin ilk defa belediye ihalelerine girdiğine ve ihaleyi almasına yönelik haberler servis etmeye başladı.

Bu ülkede yaşanan her yolsuzluk belli çıkarlar çatışması vesilesiyle gündeme gelebiliyor. Tıpkı, Gülen ile yolları ayrıldığında Erdoğan ve müritlerinin yolsuzluklarının gündeme getirilmesinde olduğu gibi, bugün de İstanbul ve Ankara'da belediyelerin el değiştirmesi ve yaşanan siyasal rekabet sonucu yolsuzluklar ortalığa saçılmış bulunuyor.

Hiç şüphesiz el değiştirme ile gündeme gelen ve üzeri kapatılmak istenen yolsuzluk dosyalarının benzerleri diğer belediyeler için de söz konusu. Onları öğrenmemiz için şimdilik başka bir çekişmeyi beklemek durumundayız. Eklemek gerekir ki, bu çekişmelerle ortalığa saçılan pislikler karşısında ne Güleğillerin ne de CHP'nin mücadele etmek ya da hesap sormak gibi bir derdi bulunmamaktadır.

YOLSUZLUK BATAĞINI KURUTMAK İÇİN SOSYALİZM

Elbette saklı yolsuzluk dosyalarını öğrenmenin, dahası öğrenmekle kalmayıp hesap sormanın bir başka yolu daha var. O yol da işçi ve emekçilerin bu kokuşmuş çarka çomak sokarak düzene karşı devrim mücadelesini büyütmesidir. Zira pisliği kökünden temizlemenin yolu devrimden geçmektedir. Yolsuzluk bataklığı ise ancak sosyalizm ile kurutulabilir.

Çıplak arama dayatması insanlık onuruna saldırıdır!

Hapishaneler, iktidardakilerin kurulu düzene “uymayanları” topladığı alanlardır. Aynı zamanda türlü işkence ve baskıların uygulandığı mekanlar olarak işlev görmektedir. Kapitalist sistemde hapishanelerde yaşanan ve insanlık onurunu hedef alan bir dizi saldırı, ya saldırının hedefine olan mahpusların direnişleri ile ya da toplumsal mücadelenin basıncı ile açığa çıkarılabilmektedir.

AKP iktidarı da iş başına geçtiği günden beri hapishanelerde yaşanan baskı ve zorbalığı tırmandırmakta, yeni hak gasplarını hayata geçirmektedir. Özellikle pandemi sürecinde hapishanelerdeki hak ihlallerinin yoğunlaştığı açıklanan birçok rapor ile gözler önüne serildi. Testi pozitif çıkan mahpusların diğer mahpuslarla yan yana konulması, gerekli tedaviler için hiçbir şeyin yapılmaması salgın koşullarında en çok göze çarpan hak ihlallerindedir. Bugünlerde ise kadın mahpuslara dayatılan çıplak arama saldırısı gündemdedir. İnsanlık onuruna büyük bir saldırı olan çıplak arama dayatması, devletin uyguladığı işkencelerden biridir. İnsan Hakları Derneği'nin birkaç ayda bir yayımladığı hapishanelerdeki hak ihlallerine dair raporlarda, çıplak arama dayatması belgelerle ortaya serilirken, AKP Grup Başkanvekili Özlem Zengin, çıplak arama dayatmasının olmadığını öne sürdü. Mahpus kadınların 'mütedeyyin' (dinine bağlı) olduğu, bundan dolayı böyle bir şeye maruz kalmalarının mümkün olmadığı türünden bir açıklama da yaptı. Ancak İHD'nin son dönemde kayıt altına alarak raporlaştırdığı çıplak arama dayatmaları örnekleri bile bu işkencenin varlığını gözler önüne sermeye yeterlidir.

Marmara Bölgesi'nde bulunan hapishanelerden İHD İstanbul Şubesi'ne 2020 yılının Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında yapılan hak ihlali başvurularının derlenmesi ile oluşturulan ve kamuoyuna sunulan rapora göre, 3 ay içinde 42 mahpusa çıplak arama dayatması yapılmıştır. Birkaçına örnek verecek olursak; Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nden 21.07.2020 tarihinde İHD'ye mektupla başvuru yapan Hüseyin Halil, iki ay önce Sincan'dan Tekirdağ'a sürgün edilirken ilk girişte çıplak arama dayatmasıyla karşılaştıklarını ifade etti.

Diğer bir örnek ise, 19.09.2020 tarihinde İHD'ye bizzat yapılan yazılı başvuru-

ruda, Kırşehir E Tipi Kapalı hapishanesinde üç buçuk yıldır tutuklu bulunan Çetin Yıldız ve arkadaşlarının sistematik bir şekilde maruz kaldıkları işkencelere değinilirken, 19 mayısta açlık grevine başlamalarının ardından, açlık grevlerinin 122. gününde, 15.09.2020 tarihinde 4 kişi; Çetin Yıldız, Fırat Altun, Ömer Bedi, Müjdat Korhan Tarsus 2 Nolu T Tipi hapishanesine, 4 kişi; Cumali Yıldırım, Emrah Kına, Ali Saday ve Feyyaz Gülsoy Kayseri Bünyan hapishanesine, 3 kişi; Ömer Bayat, İmam Buz, Mehmet Can Yiğiner Konya Ereğli hapishanesine sürgün edildikten sonra vardıkları hapishanelerde çıplak arama saldırısına maruz kaldıkları ifade edildi.

2020 yılı Temmuz-Ağustos-Eylül aylarında İç Anadolu bölgesindeki hapishanelerde yaşanan hak ihlallerine bakacak olursak, Z. M. adlı bir mahpusun 12 Ağustos 2020'de İHD'ye mektupla yaptığı başvuruya göre; 14 Temmuz 2020'de Urfa 1 Nolu T Tipi Cezaevinden Bolu'ya isteği dışında götürüldüğünü; Bolu F Tipinde zorla çıplak aramaya maruz bırakıldığını aktardı. Diğer bir örnek ise, F. B. adlı mahpusun 18.09.2020'de E. K. için yaptığı başvuruya göre; 15 Eylül'de dört mahpusun Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 'sizi yan tarafa alacağız' denilerek Kayseri 1 Nolu T Tipi

Kapalı Hapishanesi'ne istekleri dışında sevk edildiklerini, bu sırada bir tutsağın açlık grevinde olduğunu, Emrah Kına'nın Kırşehir'den çıkarılırken bir asker tarafından darp edildiğini, boynuna ve kollarına vurulduğunu, sert bir şekilde kelepçelediğini, Kayseri'de çıplak arama yapıldığını ve darp edildiklerini, hakaret ve küfür edildiğini, özel eşyalarının verilmediğini aktardı.

27.08.2020'de bir tutsak ile yapılan avukat görüşünde aktarılan hak ihlallerine göre; 7 Şubat 2018'de çıkartılan bir genelgeye dayanarak, kendisi ve koşullarında bulunanlara ayakta sayımın dayatıldığını, bu uygulamayı kabul etmediklerini, bunun üzerine gardiyanların zorla koşullardan çıkartarak saymaya çalıştıklarını, direnenleri ise hücreye kapatarak cezalandırdıklarını, hücrelere sokarlarken sırtlarına elleri ve ayaklarıyla baskı uygulayarak yere yakın yürümeye zorladıklarını, 29 Mayıs'ta sabah 08.00'dan sonra hücrenin tam önünde kendisi ve diğer tutuklu ve hükümlüleri çınlı çıplak halde soyunmaya zorladıklarını, ardından çıplak halde yaklaşık 2 dakika şekilde çök kalk yaptıklarını, o sırada elektriklerin kesik olduğunu, bu olay üzerine dönüşümlü açlık grevi başlattıklarını, kötü muamele, ayakta sayım ve çıplak aramaya karşı koyan 13 kişi ve kendisinin

29 Mayıs'tan bugüne (27 Ağustos 2020) kadar tek kişilik hücrelerde tutulduğunu ifade etti.

Son olarak yakın zamanda, Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi'nde iken 16 Aralık'ta Kocaeli Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edilen tutsak Tarık Kar'ın da çıplak arama dayatmasıyla karşı karşıya kaldığı, gardiyanlar tarafından hapishane girişinde dayatılan çıplak aramayı reddettiği için de darp edildiği kaydedildi.

Bugün AKP-MHP rejiminin çanak yaylayıcıları ne kadar inkâr etseler de devletin günbegün özellikle siyasi tutsaklara yönelik gerçekleştirdiği işkenceler ortadadır. İnsanlık onuruna yapılan bu işkenceler elbet bir gün son bulacaktır ve sermaye düzeninin temsilcileri ve işkenciler hesap verecektir! İnsanlık tarihi, yapılan işkencelere tanıklık ve elbet bir gün bu işkencelerin hesabı sorulacaktır!

İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!

Yararlanılan raporlar:

-<https://www.ihd.org.tr/marmara-bolgesi-hapishaneleri-hak-ihlalleri-raporu-temmuz-agustos-eylul-2020/>

-<https://www.ihd.org.tr/ic-anadolu-bolgesi-hapishaneleri-uc-aylik-hak-ihlalleri-raporu-temmuz-agustos-eylul-2020/>

Soytarılar tarihin çöplüğünü boylayacaklar!

“Google’ı Abdülhamid buldu”, “İstanbul Sözleşmesi çok kan dökecek”, “Ben evrim kitaplarını bir ay boyunca okudum, ispat edilmemiş bir şeyin okutulması bence saçmadır, müfredatta olmamalıdır”, “Hitler nasıl Polonya’ya anında girdiyse biz Yunanistan’a adeta elimizi kolumuzu sallaya sallaya gireriz.”, “Yahudiler Kur’an-ı Kerim’de lanetli ırktır. Kur’an’da yazılı tek bir ayeti dahi kabul etmeyen kafirdir” ve Musul’un tartışıldığı bir programda “Louis Althusser Marksist bir sosyologdur, karısını baltayla öldürmüştür. Nietzsche yatırıldığı deliler hastanesinde öldü. Foucault eşcinseldi, AIDS’den öldü bu adam bize nasıl örnek olsun.” gibi ırkçı, şoven, cinsiyetçi ve anti-bilimsel sözler, bugünlerde yine bir cümlesi ile çok konuşulan Ebubekir Sofuoğlu’na aittir.

Yakın zamanda Akit TV’de yayınlanan bir tartışma programına katılan Sakarya Üniversitesi öğretim üyesi sözde Profesör Ebubekir Sofuoğlu, Z kuşağını hedonist (Hazcı) olmakla suçladıktan sonra üniversiteler için “Sayın Cumhurbaşkanımız da vurguladı. Neredeyse fuhuş evleri” dedi. Bu sözler toplum genelinde tepkiyle karşılandı. Sosyal medya üzerinden Sofuoğlu’na dair on binlerce gönderi paylaşıldı. İktidarın beslemelerinden olan bu sözde profesörün “gaf”ına karşı iktidar, imajının zedelenmemesi kaygısıyla saray soytarısının üstünü tek kalemde çizdi. Sakarya Üniversitesi rektörlüğü Sofuoğlu hakkında soruşturma açacağını duyururken, sırasıyla YÖK Başkanı Yekta Saraç’tan, AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş’tan, AKP Sözcüsü Ömer Çelik’ten, İletişim Başkanı Fahrettin Al-

tun’dan ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın’dan da Sofuoğlu’nun söylemlerini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklamalar geldi. Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı ise Sofuoğlu hakkında “Halkı kin ve düşmanlığa sürüklemek, tahrik veya aşağılamak” suçundan hakkında soruşturma başlattı.

Berat Albayrak’ın istifasının ardından 20 saat boyunca suskun kalan yandaş medya bu olayın ardından da bir süre nabız yoklaması gerçekleştirdi. Öyle ya, söz konusu “profesör” sonuç olarak AKP’nin besleyip büyüttüğü sözde akademisyenlerdendi. Bundan kaynaklı bekleyip görmeleri gerekiyordu. Neyse ki lağım medyasının imdadına, tepkilerin basıncında kalan AKP hızlıca yetişti ve çok geçmeden söz konusu soyta hakkında açıklamalarda bulunuldu.

Bu sözlere karşı lağım medyasından “Aslında öyle demek istememişti” gibi

sesler de yükselmedi değil. Tüm bu tabloyu hazmedemeyen saray soytarısı ise halen daha sosyal medya hesabı üzerinden pervasız açıklamalar yapmaya devam ediyor. Sözlerinin çarpıtıldığını iddia ettiği gibi, sözlerinin arkasında olduğunu da söylüyor. Hizmetkarlığını yaptığı iktidarın bizzat sözcüsü tarafından (İbrahim Kalın) dışlanmayı sindirememiş olacak ki, hakkında söylenenler için şikayetçi olacağını da belirtti. Sofuoğlu, bu gücünü tıpkı kurduğu cümlesinin başında da belirttiği gibi cumhurbaşkanından ve onun düzeninden almaktadır. Fakat tüm bunların rahatlığı ile sarf ettiği sözler hiç de düşündüğü gibi “hoş görü” ile karşılanmamıştır. Çünkü toplumsal basınç buna müsaade etmemiştir. Bu çirkef sözlerin önünü açan, bizzat üniversiteliler için “kızılı-erkekli aynı evde kalıyorlar” diyerek evlere baskınlar düzenlettiren Recep Tayyip Erdoğan’dır. Bu soytarıların önü-

nü açan, ilerici akademisyenlerin ihracı ile dinci-gericileri ihya eden, akademiye adeta ayaklar altına alan AKP-MHP iktidarından başkası değildir. Üniversiteler AKP-MHP eliyle Sofuoğlu türevi yandaş-gericiler yuvası haline dönüştürülmüş, onların eline teslim edilmiştir.

Her gün milyonlarca işçi ve emekçinin izlediği TV kanallarında bu soytarılardan onlarcasına rastlıyoruz. En başta da belirtildiği gibi AKP’yi ve medyasını bu sözler karşısında “rahatsız” eden tek şey toplumsal tepkidir.

Bu kirli düzen devam ettiği sürece daha nice Sofuoğlu ile karşılaşacağız ve benzerlerinin bizzat iktidar tarafından harcanışlarını göreceğiz. Çünkü bu düzen devam ettiği sürece, bu soytarıların yaratmak istediği bilinç bulanıklığına olan ihtiyaç da bitmeyecektir.

M. NEVRA

Aralık’ta PCR pozitif sayısı 543 bini aştı

Pandeminin 9. ayında Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından hazırlanan “Aile Hekimliği Pandemi Anketi”nin Aralık 2020 sonuçları açıklandı ve TTB sonuçlara ilişkin online basın toplantısı gerçekleştirdi. Basın toplantısına TTB Merkez Konsey Başkanı Şebnem Korur Fincancı, TTB Merkez Konseyi üyesi Dr. Kazım Doğan Eroğulları, TTB Aile Hekimliği Kolu Üyesi Emrah Kırımlı katıldı.

Aile hekimleri aracılığıyla, koronavirüs (Covid-19) pandemisindeki durumu aktaran çalışmaya 75 farklı ilden bin 520 aile hekiminin katıldığı belirtildi. TTB’nin çalışmasına göre, aile hekimliği listelerinde Kasım ayında 476 bin 293

olan PCR pozitif sayısı Aralık ayında 543 bin 39’a yükseldi. Kasım ayında izlemde olan kişi sayısı ise 1 milyon 435 bin 214’den 1 milyon 519 bin 815’e çıktı.

TTB’nin Aile Hekimliği kolunun hazırladığı çalışmanın verilerine göre, Eylül ayında 186 bin 780, Ekim ayında 143 bin 732, Kasım ayında ise 476 bin 293 PCR pozitif vaka sayısı tespit edildi. Aralık ayında tespit edilen 543 bin 39 PCR pozitif ile birlikte dört ayda TTB’nin tespit ettiği toplam PCR pozitif sayısı 1 milyon

349 bin 884’e yükselmiş oldu.

TEDBİRLERİN KAPSAMINA DAİR “SORU İŞARETİ”

Anket çalışmasına ilişkin sunum yapan TTB Aile Hekimliği Kolu Üyesi Emrah Kırımlı şu ifadeleri kullandı:

“Biz bu çalışmaya başladığımızda sokağa çıkma yasağı tedbirleri başladı. Bu tedbirlerin yansımaları bazı yerlerde gördük bazı yerlerde görmedik. Bu da

tedbirlerin kapsamlılığıyla ilgili soru işaretini doğuruyor.”

Sunumunun devamında, Kırımlı salgının yoğun bir şekilde sürdüğüne işaret ederek şunları aktardı:

“Kasım ayında Türkiye genelinde aile hekimine düşen Covid-19 hasta sayısı 19 iken Aralık ayında 22’ye çıktı. İzlem hastası sayısı Kasım’da 59 iken 63’e çıktı. Salgın İstanbul’a gelince tüm Türkiye’de önlem alınıyor. Bu günlerde İstanbul’da büyük oranda azaldı, İstanbul’dan gidince tedbirler de gevşeyecek ama öyle değil. Tüm Türkiye’ye baktığımız zaman görüyoruz ki bazı illerde salgın yoğun bir şekilde devam ediyor.”

“Hakikati söylediğinizde devlet bundan hoşnut olmuyor”

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı ile salgın süreci ve AKP iktidarının pandemi politikaları üzerine konuştuk...

-Salgın nedeniyle binlerce sağlık çalışanı enfekte olurken, onlarca sağlık çalışanı yaşamını yitirdi. İktidarın sağlık çalışanlarına dönük salgın politikası hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yetersiz olduğunu sürecin başından beri söylüyoruz zaten. Alınan önlemler bu salgının hızını kesebilecek önlemler değil. Belki sınırlı ölçüde bir etkisi olabilir. Çünkü insanların toplu olarak bir arada buldukları bazı alanların kapalı olması, insanların da aynı zamanda biraz daha olayın ciddiyetini fark etmesi bulaşı sorununa etki ediyor. Ama onun dışında alınması gereken önlemleri başından beri söyledik. Biz en az 14 gün tercihen 28 gün bir kapanma uygulanmalı diyoruz. Zorunlu üretim dışında üretim durdurulmalı ve özellikle toplu bulunan alanların tamamı kapatılmalı.

Yerel yönetimlerle ve toplumla ortaklaşarak yerel sorunların gözetilmesi önemli. Çünkü İstanbul'daki salgın hızıyla Mersin'deki salgının ya da Kars'taki salgın hızı birbiri ile eşit değil, sorunları farklı. Dolayısıyla yerel yönetimlerin olmadığı bir karar mekanizması doğru bir karar mekanizması da değil. Ama salgın, son derece merkezi bir yapıyla tepeden yönetiliyor ve yerelde sanki il Hıfzıssıhha Kurulları, pandemi kurulları varmış gibi davranılıyor. Bunların da yerel sorunlarla değil, doğrudan merkezden gelen emirlerle kararlar aldığı bilinen bir gerçek. Dolayısıyla çok ciddi boyutta bir eksiklikle karşı karşıyayız.

Tabii bu arada bu 14 ila 28 günlük kapanmanın bir bedeli var. Özellikle emekçiler açısından insanca yaşayabile-

cekleri bir gelirin sağlanması gerekiyor. Emekçilere, gündelik işlerde çalışanlara, güvencesiz çalışanlara ve esnafa da bu destek mutlaka olmalı. Esnaf için ayrıca kira giderlerinin karşılanması, elektrik, su, ısınma gibi temel giderlerinin karşılanması gibi bir zorunluluk da var. Ancak bu şekilde gerçek bir kapanma sağlanabilir ama asla sokağa çıkma yasağını kast etmiyorum. Çünkü ev içinde de bulaşın çok olduğunu biliyoruz, dolayısıyla özellikle kapalı ve kalabalık evlerde sorun daha ciddi boyutta.

Bir boyutu daha var işin, ev içi şiddet. Özellikle bu dönemde insanlar uzun süre evde kaldıkları ve kapandıkları için şiddet daha da artıyor. Hele ki yoksulluk koşulları, sosyal destek mekanizmalarının olmasını gerektiriyor. Kadınlar ve çocukların bu dönemde daha çok şiddete uğradığını gördük biz. Dolayısıyla sosyal hizmetler alanının yaygınlaştırılması ile ev içi sorunların denetlenmesini de sağlamak gerekiyor.

-Salgının ilk gününden bu yana Sağlık Bakanlığı'nın gerçek vaka ve ölüm sayılarını gizlediği, bunu teşhir

eden TTB'yi ise hedef gösterildiği gözler önüne serildi. TTB'ye dönük bu saldırıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hakikati ortaya koyma iradesi hep saldırı ile karşılaşılıyor. O nedenle beklenir bir refleks devlet adına. Benzer bir örneği başka bir yerden doğru verebilmek mümkün: Toplumsal olayları haberleştirdikleri için, helikopterden atılma iddiası ile ilgili haber yapan gazetecileri tutukladılar. Hakikati söylediğinizde devlet bundan hoşnut olmuyor ne yazık ki. Oysa zaten demokratik meslek örgütü olarak Türk Tabipleri Birliği, halk sağlığını koruma sorumluluğunu taşıyor. Ve bunun için de halk sağlığını korurken, devlet politikalarını değerlendirme, denetleme ve bunları eleştirme yükümlülüğü var. Yani bu bir ödev zaten. Anayasa tarafından tanımlanmış, yasalar ile garanti ve güvence altına alınmış bir ödevimiz var bizim ama bu ödevi yapmak tabii ki uygun değil. Neden uygun değil? Çünkü doğru salgın yönetimi yapılmıyor, salgının bu kadar hızlı ilerlemesinde sorumlulukları olduğunda bunlar görülür kılındığında kendi sorumlulukları da ortaya çıkmış oluyor ve bu yüzüne vurulunca da siyasi otorite

buna karşılık size saldırı olarak bir hakikat kırıcılığı yapıyor. Asıl suçlu ve sorumlu onlar sizi suçlayan, kriminalize eden bir tutum sergiliyorlar.

-Salgının seyri her geçen gün ağırlaşıyor. Bunun karşısında birtakım önlemler açıklansa da başta TTB olmak üzere, meslek örgütleri, odalar, sendikalar ve birçok kuruluş gerçek önlemlerin acilen alınması gerektiğini ifade ediyor. Alınması gereken acil önlemler nelerdir?

Birincisi şehirlerarası ulaşımı, özellikle yerellerin koşulları gözetilerek durdurmak zorundalar, yani sınırlamak zorundalar. Salgının yoğun olduğu bölgelerden salgının daha düşük olduğu bölgelere toplu ulaşım olanaklarını durdurmalılar ki böylece oradan bir aktarım söz konusu olmasın, yani karantina uygulamaları dediğimiz uygulamaları hayata geçirmeleri gerekir. Zorunlu üretim dışında üretimin durdurulması gerekir. Toplu taşıma ile yolculuk yapmayı sınırlandırmaları gerekir. Toplu taşımayı da daha sık yapacak ki içinde fiziksel mesafenin korunabildiği koşullarda yolculuk yapılabilir. O da zorunlu haller dışında, onun dışında insanların özellikle yakın çevresinde, açık havada fiziksel mesafeyi koruyarak, fiziksel aktivitelerini sürdürebilmelerini olanaklı kılmak gerekiyor çünkü bu salgında en önemli risk faktörlerinden biri de obezite. Yapılan çalışmalara göre obezitenin ölüm riskini yüzde yetmiş dört arttırdığını görüyoruz. O nedenle eve kapatmak yerine insanların fiziksel aktivitesini sürdürmesini sağlamak çok önemli.

Dink davası duruşması görüldü

Dink davasının 116. duruşması 24 Aralık'ta Çağlayan'da bulunan İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Duruşmada mahkeme başkanının paylaştığı, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden gelen yazıda; dönemin Trabzon İl Jandarma Komutanı Albay Ali Öz ile dönemin İstanbul Jandarma istihbarat görevlileri Ecevit Emir ve Emre Cingöz'ün mütalaanın açıklanmasından sonra yurt dışına kaçmak için Gürcistan ile irtibat kurdukları ve görüşmeler yaptıkları belirtildi.

Yargılananlardan Hamza Celepoğlu, savunmasını yetiştiremeyeceğini öne sürerek Şubat ayında savunma yapmayı talep etti. Mahkeme başkanı savunmaların Ocak ayında alınacağını belirterek bu talebi reddetti.

Mahkeme heyeti kararında duruşmanın başında okunan yazı üzerine Ali Öz ve Ecevit Emir'in ev hapsine alınmasına, sanık Emre Cingöz'ün ise İstanbul'u terk etmemesine hükmederek bir sonraki duruşmayı 6 Ocak 2021'e erteledi.

Pandemi tehdidi altında...

Bizleri yaşatacak olan mücadeledir, örgütlü gücümüzdür!

Metal İşçileri Birliği Merkezi Yürütme Kurulu olarak, asgari ücret görüşmelerinin devam ettiği, fabrikaların pandeminin merkezi haline geldiği ve krizin-pandeminin faturasının bizlere kesilmeye çalışıldığı bir süreçte Aralık toplantımızı gerçekleştirdik. Öncelikle, sermayenin saldırılarına karşı başta metal işkolu olmak üzere bir dizi işkolunda direnişe geçen işçileri selamlıyor, mücadeleleri mücadelemizdir diyoruz. Ücretsiz izin saldırısına karşı bir ay boyunca direnen, direnişlerini kazanımla sonuçlandıran Sinbo işçilerinin mücadelesi fiili-meşru mücadele hattının, sınıfa karşı sınıf tutumunun önemini ortaya koymaktadır. Bu bilinçle yeni Sinbolar yaratmak için mücadeleyi yükseltmek gerekmektedir.

İŞÇİ SINIFINI, PANDEMİDEN KORUYACAK OLAN ÖRGÜTLENME VE MÜCADELEDİR

Bütün dünyada vaka sayısı 80 milyonu aşmış, ölüm sayısı 2 milyona dayanmışken, kapitalist sistem çarkların dönmelerini ve sermayenin kârını insanlığın ve toplumun sağlığının önüne koymaya devam ediyor. Alınan sözde önlemler ise sağlığımızı korumak için değil, sömürünün devamlılığını esas alıyor.

Zorunlu iş kolları dışında üretimin durdurulması ve tüm çalışanlara ücretli izin verilmesi gerekmektedir. Zorunlu iş kollarında ise tüm önlemler alınarak, kâr değil toplum sağlığı gözetilerek üretimin yapılmalıdır. Herkese yaygın ve ücretsiz test imkânı sağlanmalıdır. Ücretsiz, nitelikli, ulaşılabilir sağlık imkânı insani bir ihtiyaçtır. Pandemi sürecinde bu talepleri öne çıkartmak, ortak bir mücadele yürütmek yaşamsaldır. Pandemiden bizleri, işçi sınıfını koruyacak olan örgütlenme ve mücadeledir. İşyeri komitelerinde örgütlenmekten, mücadeleyi yükseltmekten başka çıkış yolu yoktur.

KRİZİN VE PANDEMİNİN FATURASI KAPİTALİSTLERE!

AKP-MHP hükümetinin "pandemi önlemleri" sermayeyi kurtarma önlemleridir. Açıkladıkları paketler, uygulamaya soktukları torba yasalar sermayeye teşvik, işçilere kölelik-sefalet sunmaktadır. Kısa Çalışma Ödeneği, ücretsiz izin saldırısı, işsizlik sopası, artan enflasyon ile ya-

şamlarımız daha da zorlaşmaktadır. Gelir kaybı ve alım gücünün düşmesi pandemi kadar hayatlarımızı etkilemektedir. Kısa çalışma ile 4 milyon işçi-emekçinin geliri düşerken, ücretsiz izin ile 2,5 milyon işçi günlük 39 liraya mahkûm edilmektedir.

Bin liralık desteklerin hiçbir anlamı yokken milyonlar sözde pandemi destek kredileri ile borç batağına sürüklenmektedir. Krizin ve pandeminin faturasını bizlere kesmeye çalışanlara yanıtımız açıktır: Krizin ve pandeminin faturası kapitalistlere!

ÜCRETSİZ İZİN SALDIRISINA KARŞI SINBO İŞÇİLERİNİN YOLUNDAN İLERİ!

Pandemiyi fırsata çeviren sermaye ve AKP-MHP iktidarı ücretsiz izinler ile işçi sınıfını köleliğe mahkûm etmek istiyor. İşsizlik sopası ile birlikte kullanılan ücretsiz izin bir hak değil, saldırıdır. Birçok fabrikada sendikalaşan işçilere karşı devreye sokulan ücretsiz izin uygulaması, örgütlenmenin önünde bir engele dönüştürülmektedir. Bu saldırıya karşı bir dizi fabrikada direnişler gerçekleşirken, fiili-meşru mücadele hattı, direniş çadırını direniş okuluna dönüştüren tutumları, mücadeleyi kendi dar taleplerine sıkıştırmayan ve "ücretsiz izin saldırısı kaldırılmalı" talebini yükselten TOMİS üyesi Sinbo işçilerinin direnişleri ayrı bir yerde durmaktadır.

Direnin etkisi ve basıncı ile Sinbo sermayesine geri adım atması ve ücretsiz izne çıkarılan sendika üyesi işçilerin tamamının ücret kayıpları da giderilerek işbaşı yaptırılması, hak kazanmak ve saldırıları geri püskürtmek açısından fiili-meşru mücadelenin ne denli önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Saldırıları püskürtmek için yeni Sinbolar yaratma sorumluluğu ise hepimizin omuzlarındadır.

ASGARİ DEĞİL, İNSANCA YAŞAM!

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Asgari Ücret Tespit Komisyonu ilk görüşmelerini gerçekleştirdi. Sözde pandemi önlemleri altında online gerçekleşen görüşmelerde her zaman olduğu gibi işçi sınıfını temsil eden hiç kimse bulunmamaktadır. Hükümetten 5, sermaye temsilcilerinden 5 ve sermayeye hizmet ettikleri açık olan sendikal bürokrasiden 5 kişinin bir araya gelmesi ile toplanan komisyon hiçbir sonuç-

vermeyecektir. İşçi sınıfı masada taraf olmak istiyorsa öncelikle sokakta taraf olmalıdır, fabrika fabrika güç haline gelmelidir. Örgütlü bir güç olarak sahneye çıkmalıdır.

Görüşmeler mikrofonlar açık yapılmalı, canlı yayınlanmalıdır. Milyonların ücretini masaya yatıranların kapalı kapılar ardında bir araya gelmesi kabul edilemezdir.

Tartışılan rakamlar sefalet rakamlarıdır. Yoksulluk sınırı 8.000 lirayı aşmışken, yoksulluk sınırının altında kalan rakamları gündeme getirmek işçi sınıfını sefaletle mahkûm etmek demektir.

Kişi başına düşen milli gelir yıllık 7.715 dolardır. Bunun kendisi aylık 5.000 liradan fazla bir rakama tekabül ediyor. 4 kişilik bir aile için aile başına düşen milli gelir ise aylık 20 bin liraya yaklaşıyor. Bu hespla milli gelirden payımıza düşeni alamadığımız açıktır. 2006 yılında aylık ortalama ücret asgari ücretin 2 katı iken 2019'da 1,4 katına geriledi. Asgari ücretin, işçi sınıfının emekleri ile yaratılan zenginlikle paralel olarak artmadığı açıktır.

Asgari ücrete AGİ dahil edilmemelidir. Asgari ücret, sürekli olarak AGİ dahil edilerek verilmektedir. Bu şekilde asgari ücret olduğundan yüksek gösterilmeye çalışılmaktadır. Yıllardır vergi iadesi olarak sene sonlarında aldıklarımız, 2007 yılından beri maaşlarımıza bölünmektedir. Bu da asgari ücretin yüksek gözükmemesine neden olmaktadır. Asgari ücret AGİ dahil edilmeden aldığımız ücrettir.

Asgari ücret vergiden muaf olmalıdır. Sefalet ücretinden gelir vergisi alınması kabul edilemezdir. Ayrıca, asgari ücretli bir işçinin sene sonu gelmeden vergi diliminin değişmesi vergi adaletsizliğini ortaya koymaktadır. Asgari ücretin vergiden muaf tutulması talebi, sermayenin cebinden aynı miktar para çıkararak maaşlarımızın artırılması talebi değildir. Asgari ücretin vergiden muaf tutulması talebini, artan oranlı gelir vergisi talebiyle birleştirmeliyiz.

Milyonları asgari ücrete, asgari ücretle açlığa mahkûm etmelerine izin vermemeliyiz. Asgari değil, insanca yaşam hakkımızdır. İnsanca yaşamaya yetecek

vergiden muaf asgari ücret için mücadeleyi yükseltmeliyiz.

TİS SÜREÇLERİNİ ORTAKLAŞTIRMAK MÜCADELEYİ BÜYÜTMEK ANLAMINA GELİR

EMİS'in MESS'e katılması ile 15 fabrikadan 1900 işçiyi kapsayan TİS görüşmelerinde uyuşmazlık zaptı tutulmuştur. MESS, enflasyon oranında zam oranlarını teklif ederek kölelik dayatmasında bulunmuştur. Bu kabul edilemezdir. Bugüne kadar Grup TİS olarak gerçekleşen görüşmeler ise bu yıl her bir fabrika için ayrı ayrı gerçekleşmektedir. Bu şekilde ortak mücadelenin önü kesilmek istenmektedir. Ancak unutmayalım ki, TİS süreçlerini sadece kendi fabrika zeminlerimizde ele almak bize kaybettirecektir. TİS kapsamına giren bütün fabrikalarda talepler de mücadele de ortaklaştırılmalıdır. TİS sürecini sendikal bürokrasinin eline, sermayenin insafına bırakmamak için hem fabrikamızda hem de fabrikalar arasında TİS komitelerimizi kurmalı, inisiyatif elimize almalıyız. Unutmayalım ki, bu TİS süreci önümüzdeki yıl MESS ile gerçekleşecek Grup TİS'leri için önemli bir yerde durmaktadır. Bugün ortaya koyacağımız mücadele yarını etkileyecektir. Bu süreçten kazanımla çıkmanın yolu örgütlülüğü güçlendirmekten geçmektedir.

Haklarımız ve geleceğimiz için örgütlenmek, mücadeleyi yükseltmek yaşamsal bir zorunluluktur. Pandemi sürecinde hayatlarımız tehdit altındayken bizleri yaşatacak olan mücadeledir, örgütlü gücümüzdür.

**METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
MERKEZİ YÜRÜTME KURULU
ARALIK 2020**

İşçinin isyanı ve ötesi

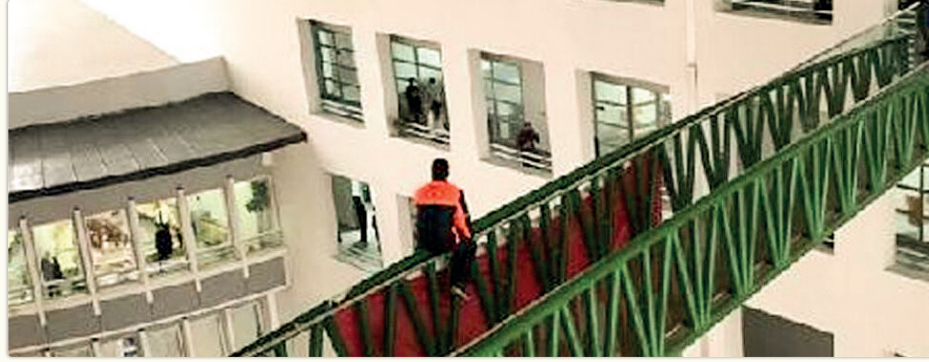
İşçi sınıfına yönelik insani olmayan zorlamalar pandemi döneminde artarak sürüyor. Durumun vahametini anlamak için Malatya Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan bir işçinin intihar girişiminde bulunduğu sırada söylediği sözlere bakmak fazlasıyla yeterlidir: "Biz işçiyiz, hayvan değiliz. Selahattin başkan bizi sömürdüğün yeter"

İŞÇİLERİN CANI, SAĞLIĞI AKP İKTİDARININ UMURUNDA DEĞİL!

Belediye işçisinin isyanı kapitalistlerin ve sermayeyi korumak için çaba gösteren AKP iktidarının pandemi döneminde iyice gün yüzüne çıkan vahşiliğine duyulan tepkinin ifadesiydi. Zira koronavirüs salgınında getirilen kısıtlamaların hiçbiri AKP iktidarının tam desteğine sahip olan kapitalistleri olumsuz yönde zerrece etkilemedi.

AKP iktidarının tam desteğine sahip olan kapitalistler sömürü çarklarının dönmesi ve karlarının artarak sürmesi için sokağa çıkma yasağına rağmen işçileri çalıştırıyorlar. İşçilerin hasta olmaları bile kapitalistleri durduramıyor, hasta olan işçileri bir araya getirip aynı bantta çalıştırmaktan alıkoymuyor. Bu nedenle, korona salgını yayılıyor. Bu yaşananlar kapitalizmin en vahşi halinin açık göstergesidir.

Pandemi koşullarında ekonomik kriz büyüyor. İşsizlik artıyor. İşçi sınıfının alım gücü de ekmeği de küçülüyor. Vergi yükü artıyor. Sefalet ücretine mahkum edilen

işçiler kiralarnı ve faturalarnı ödeyemiyorlar. Tüm bunlar yetmezmiş gibi işçiler pandemiden dolayı ölüm ve yaşam arasındaki çizgide ölümüne çalıştırılıyorlar. Pandemiyle birlikte ağırlaşan çalışma koşulları nedeniyle işçiler ciddi travmalar yaşıyor, intihar ediyorlar.

Salgın başlar başlamaz kapitalistlerin korunması için AKP iktidarı kesenin ağzını açtı. Sermayeyi korumak için kesintisiz mesai yaptı. Teşvik paketleri vb. yoluyla kapitalistlerin işçi giderleri, vergi giderleri vb. yükleri omuzlarından alındı. Kısa Çalışma ödeneği, ücretsiz izin gibi uygulamalara hız verildi.

Kapitalistler para, altın, döviz ve menkul kıymetlerini Türkiye'ye getirmeleri karşılığında tüm cezalardan azade oldular. Varlık barışı kapsamında getirilen varlıklar nedeniyle kapitalistler ödüllendirildiler. Vergi ödemekten kurtuldular. Ayrıca kapitalistler, Türkiye'de bulunan ancak işletmelerin kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymetler ve diğer sermaye araçları ile taşınmazların kanuni defterlere kaydedilmesi hakkı-

na da sahip oldular.

Covid-19 salgınıyla birlikte sermaye koruma altına alındı. İşçilere ve emekçilere yönelik olarak hiçbir önlem alınmadı. Çarkların dönmesini en üst düzeyde, ebedi şefinin ağzından ilan eden AKP iktidarı işçinin canını değil, kapitalistlerin karını esas aldı. Covid-19 ile mücadelenin en etkin yolu evde kalmak ve teması kesmek olduğu ortadayken, aklın ve bilimin gösterdiği bu yol tercih edilmedi. Alınan karantina ve izolasyon önlemlerinden işçiler yoksun kaldılar.

Pandemi ortamında milyonlarca işçi işe gitmek zorunda bırakılırken, kapitalistlerin karı katlanıyor. İşçiler istifa etmiş gibi gösterilip işinden ekmeğinden ediliyorlar. İşçi sağlığı ve güvenliği önlemlerini gereksiz masraf olarak gören kapitalistler pandemiden korunmak için gerekli ekipmanı sağlamakta özenle uzak duruyorlar.

Tüm uyarılara ve feryatlara karşın özellikle inşaat, tersane, maden gibi sektörlerde işlere ara verilmiyor ve binlerce işçinin hayatı hiçe sayılıyor. Bu sebeple

işçiler arasında Covid-19 pozitif oranı ülke ortalamasının üç katına çıktı. Sonuç olarak işçiler salgının kuşatması altındalar.

Salgın nedeniyle işsizlik de büyüme devam ediyor. İşinden, ekmeğinden edilen işçiler ücretsiz izin işkencesi altında eziliyorlar. Günlük 39 lira ile yaşamaya mahkum ediliyorlar. Üstelik 3 aylık ücretsiz izin süreci sonunda kapitalistlerin işçiyi işten çıkarmalarının önünde bir engel de bulunmuyor. Bu tabloyu değiştirmek, pandeminin tüm çıplaklığıyla ortaya çıkardığı kapitalist barbarlığa son vermek, işçi sınıfı ve emekçilerin birleşik, devrimci politik mücadelesiyle mümkün olabilir ancak.

İşçileri pandemi koşullarına mahkum eden ve öldüren kapitalizmdir. İşçi sınıfı ve emekçilerin salgının yükünü omuzlamak yerine, salgının ve tüm melanetlerin kaynağı olan kapitalizme karşı mücadeleyi yükseltmekten başka bir yolu yoktur. İşçi sınıfını, emekçileri ve ailelerini ölüme mahkûm eden bu düzeni ve burjuva sınıf iktidarını yıkmak sorunun kalıcı çözümünün biricik yoludur.

Salgının üstesinden gelmek artık işçi ve emekçilerin mücadele kapasitesine bağlanmıştır. Bu yolu açacak olanlar öncü, örgütlü işçilerdir. Zira, emekçilerin tek tek ortaya koyduğu isyanın ve öfkenin birleştirilmesi ve devrimci sınıf mücadelesine kanalize edilmesi her şeyden önce sınıf bilinçli işçilerin önderlik noktasında gösterecekleri başarıya bağlıdır.

Baldur'da saldırılara rağmen grev

Çayırova'da Şekerpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Baldur Süspansiyon fabrikasında Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye olan işçiler işten atılmış ve direniş başlatmışlardı. Direniş sürerken sendika grev kararı aldı. İşçiler greve hazırlanırken Baldur patronu grevi kırmak için 15 kişiyi fabrikada çalıştırmak istedi ve fabrikanın önüne polis yığdı. Grev kırıcılığına karşı direnen Erkan Kaya, Serkan Yolcu, Soner Aygün ve Levent Kılıç ile Birleşik Metal-İş Gebze 2 No'lu Şube Başkanı Necmettin Aydın sabah saat 5'te gözaltına alındı.

"BÜTÜN İŞÇİ SINIFININ GREVİ"

Fabrika önünde yapılan açıklamada

konuşan Adnan Serdaroğlu Baldur'daki greve çıkış sürecini anlattı. Grev öncesinde bakanlık ve yetkililerle yapılan görüşmelere atıfta bulunarak "grev hakkını da elimizden almak istiyorlar, grevimiz bütün işçi sınıfının grevidir" dedi.

Sendika adına yapılan açıklamada Baldur fabrikasının İspanyol sermayesi olduğunu ve greve gelinen süreçte neler yaptıklarını anlatılarak şunlar ifade edildi:

"Sabah dışarıdan sayısını bilmediğimiz bir miktar grev kırıcıyı fabrikaya sokmaya çalıştılar. Burada günlerce ar-

kadaşlarımız insan kaynakları tarafından tehdit ediliyor. Saat 4'te ve 4.30'da grevi kırmak için insanları getiriyorlar. Biz grev kararını almış bulunuyoruz. Yapılan her iş yasa dışı bir grev kırıcılığıdır. Arkadaşlarımız engellemeye çalıştığı sürece ona fiili müdahalede bulunan ve suç işliyorlar. İş veren dört-beş yıl boyunca işlemediği suç kalmamış. Arkadaşlarımız gözaltına alınıyor."

"ARTIK DİRENECEĞİZ"

Örgütlenme sürecinde yaşanan zor-

luklara değinilen açıklamada, patronların arkasına siyasal iktidarın desteğini aldığı vurgulanarak şunlar ifade edildi:

"MESS ile de müzakere yapıyoruz. Neye güveniyor bunlar, nasıl olsa yasaklanıyor diyorlar. Soma'nın yürüyüşünü Anayasa Mahkemesi'nin kararı barışçıl buluyor, Soma Valisi yasaklıyor. Kimileri doğru bulmuyor, tanımıyor ama bizden Anayasa kararlarına uymamızı bekliyorlar."

Konuşmanın devamında patronlara karşı işçilerin birlikte mücadele edeceği vurgulanarak "Artık direneceğiz" denildi.

Açıklamanın ardından fabrikaya grev pankartı asıldı.

KIZIL BAYRAK / GEBZE

Eğitim Sen'de kriz ve sendikal bunalım

Eğitim Sen'in 11. Genel Kurulu geride kaldı. Genel Kurul biçimsel olarak tamamlanmış ve bir yürütme kurulu çıkarmış olmasına karşın Eğitim Sen payına gerçek bir sendikal krizle sonuçlandı. Ortaya çıkan olgunun Eğitim Sen'in yaşadığı bir kriz olmanın ötesinde esas ve bir bütün olarak KESK'in sendikal krizi olduğunu ifade etmek gerekir. Hem Eğitim Sen'in KESK içerisinde tuttuğu yerin ağırlığı itibarıyla hem de Eğitim Sen'de yaşanan krizin taraflarının KESK'e bağlı tüm işkolu sendikalarına egemen olan sendikal gruplar olması nedeniyle bu böyle.

Kamu Çalışanları Birliği olarak, Genel Kurul'un ilk gününde krizin su yüzüne çıkmasından hemen sonra kısa bir açıklamayla gelişmelere ilişkin tutumumuzu ifade etmiştik. Ne var ki Genel Kurul'un ardından başlayıp bugüne kadar devam eden, şimdilerde azalmış olsa da devam etme eğilimi gösteren sendikal gruplar arasındaki tartışmalar, yapılmış olan bu kısa açıklamayı fazlasıyla yetersiz hale getirdi. Öyle ki kendi pratikleri ve Genel Kurul hakkındaki görüşlerini kamuoyuna deklere eden sendikal gruplar, açıklamalarına gelen yanıtlar nedeniyle yeni açıklamalar yapmak durumunda kaldılar. DSD ve DEMEP arasında yaşananlar ile başlayan bu tartışma, yeni Eğitim Sen Yürütme Kurulu'nu oluşturan gruplar ile şu ya da bu gerekçeyle Yürütme Kurulu dışında kalmış birçok grubun dahil olduğu 'siyasal-sendikal' bir tartışmaya dönüştü. Tartışma sadece sendikal gruplarla sınırlı kalmayıp, haber yorum biçiminde burjuva basına ve sendikal grupların çizgisindeki yazarlara ve başka öznelerin de dahil olduğu bir kapsama genişledi.

Tartışmanın henüz yeterince görünür hale gelmemiş bir başka yanı ise şimdilik Eğitim Sen tabanında gözlemleyebildiğimiz yönüdür. Farklı şube ve şehirlerde bağımsız ve devrimci öznelerce Genel Kurul'da ortaya çıkan tabloyu reddeden ve tüm üyeleri de ret tutumunu desteklemeye çağıran metinler ile Eğitim Sen tabanına sesleniliyor. Nasıl bir sonuç çıkacağından ve nereye evirileceğinden bağımsız olarak ortaya çıkan bu tartışmayı da tabloya eklemek gerekir.

GENEL KURUL'DA NE OLDU, SENDİKAL GRUPLAR NE TARTIŞIYOR?

Kriz, bir dönemdir çeşitli sorunlar çık-

Bir bölümünün çok daha önceden takati kesilmiş olan bu sendikal grupların sendikaya taşıyacakları yeni bir solukları yoktur. Ancak tabandaki sıradan emekçinin özne haline geldiği, birleşik, kitlesel ve militan bir mücadele sendikamızı toparlayabilir. Bu gruplar da ya bu mücadeleden nasibin alır kendilerini toplarlar ya da aşıp kenarda bırakılırlar.

sa da koltuk pazarlığında esasa dair bir sorun yaşamayan DSD ile DEMEP arasında ortaya çıktı. Eğitim Sen Genel Yürütme Kurulu'nun kimlerden (hangi sendikal gruptan) kaçır kişiyle temsil edileceği konusunda yaşanan anlaşmazlık çözülmedi. DSD geçen dönem olduğu gibi bu dönemde de iki kişi talep ederken, birçok grubun fiili temsilcisi haline gelişmiş olan DEMEP bunu kabul etmedi. Şimdi yürütülen tüm 'politik sendikal anlayış' tartışmalarının arka planındaki gerçek sorun budur. Eğer iki grup kendi aralarında diğerlerinin de kabul edebileceği, makul bir çözüm üretebilmiş olsalardı, hiç kuşku duymuyoruz ki bu tartışmaların hiçbiri yaşanmayacak ve kimse eteğindeki taşları dökmeyecekti. Yaşanan anlaşmazlığın sınırlı bir biçimde ve tek yönlü olarak DSD tarafından ortaya yere koyulmasıyla, kapalı kapılar arkasında olup biten her şey bir anda herkes tarafından

görünür hale geldi. Peki, neydi o kapalı kapılar arkasında olanlar ve görünür olan tam olarak nedir?

İlki ve belki de en rahatsız edici olan olgu perde arkası pazarlık kültürünün yerleşik bir davranış halini almış olmasıdır. Şubelerden genel merkez genel kurullarına kadar her düzeyde kurulların pazarlıkla belirlenmesi Eğitim Sen ve KESK'te artık çok köklü bir gelenek durumundadır. Eğitim Sen'in bölünme sürecine kadar pazarlıkta eli güçlü olan, dolayısıyla da belirleyici tutum sahibi olan güç DSD çevresi iken, şimdi DEMEP çevresidir. Bölünme ve bölünmenin üzerine eklenen 15 Temmuz darbe girişimi sonrası yaşanan istifa dalgası, pazarlıktaki dengeyi değiştirip, DEMEP'in elini güçlendirdi. DSD'nin DEMEP'i suçlamasının nedeni bu tablodur. Fakat tam da beklenen bir biçimde, DSD bu tablodan kendi payına hiçbir sorumluluk çıkarmıyor.

Üstelik sendikada bu kültürün en önemli sorumlusunun kendi çevreleri olduğu bilindiği halde böyledir bu.

İkincisi, şimdi sendikal işleyiş, sendikal demokrasi ve genel olarak sendikal mücadele anlayışı üzerinden tartışma yürütenlerin her biri nicelikleri oranında pazarlıkların, dolayısıyla da bozulup kirlenmenin parçası oldular. Sorun yalnızca Eğitim Sen ve genel olarak KESK'te en kalabalık iki sendikal grubun yarattığı sorundan ibaret değildir. Genel Kurulda ortaya çıkmış koltuk pazarlığı krizinin parçası olanlar, DEMEP'in kuyruğuna takılıp utangaç bir biçimde arka planda kalanlar (ya da susanlar), yakın geçmişte ve halen bu iki grupla çeşitli zeminlerde ittifak yaparak onların tutumlarını meşrulaştırmış olanlar, şimdi tartışmaya hakem rolüyle katılıp her iki tarafı da eleştirenler, hepsi bu tablonun asli sorumlularındandır

Üçüncüsü; neredeyse son yirmi yıl-

dır “Devrimci sınıf sendikacılığı anlayışı ve birleşik, kitlesel, siyasal ve militan bir sınıf mücadelesi” şiarıyla yapılan politik eleştiri ve öneriler KESK’i korumak ve yıpratmamak adına ya kaba tutumlarla savuşturulmaya çalışıldı ya da kendilerine hakaret edilmiş gibi bir ruh haliyle, düşmanca karşılandı. Oysa şimdi kimse kendine pay çıkarmadan, Eğitim Sen’in mevcut tablosunu eleştirip, ideal ‘sınıf sendikacılığı anlayışı’ ve işleyişini tarif ediyor. Bu kendinden menkul ve burnundan kıl aldırmanın tutum inanılmazdır. Yapılan açıklamalar dikkatli bir gözle incelendiğinde görülecektir ki herkes sorunu kendi dışında görüyor. Kimse son yirmi yılın biriktirdiği sorunlar yumağına bakma ve burada kendi payına düşeni özeleştiril bir tutumla ortaya koyma çabasına girmiyor. Dahası böyle bir kaygı duyulmuyor. Sonra da herkes samimiye- te ve yaşanan krizde payını kabule davet ediliyor. Özet olarak denebilir ki fiilen iki sendikal grup arasında yaşanan anlaşmazlık Eğitim Sen bünyesindeki tüm grupların tablosunun açığa çıkmasına vesile oldu. Belki de daha olumlu olan gelişme devrimci sosyalist emekçilerin yıllardır dile getirdikleri eleştirilerin, şimdi bizzat bu eleştirilerin muhatapları tarafından dile getiriliyor olmasıdır.

11. Genel Kurulunun ikinci kriz konusu Eğitim Sen üyesi 3 devrimci eğitim emekçisinin üyelikten ihraç edilmesi oldu. Darbe girişimi sonrası başlayan ihraçlara karşı ilk direnişlerden biri olan Yüksel direnişinin özneleri olan bu arkadaşlar, direniş başladığı günden bu yana Eğitim Sen ve KESK’e dönük eleştirilerini kendi anlayış ve üsluplarına göre kesintisiz bir biçimde sürdürdüler. Kendi bakışımız ve siyasal perspektifimize göre bazı bakımlardan son derece sorunlu eleştirileri ve kimi tutumları olduğunu yeri geldikçe hem kendilerine ifade ettik hem de kamuoyuna dönük açıklamalarımızda belirttik. İhraç gündemli soruşturmalar açıldığı dönemden itibaren ise üyesi olduğumuz KESK ve Eğitim Sen şubelerinde ihraç isteğine karşı tutum aldık.

Kuşkusuz üyelikten ihraç edilmeye karşı aldığımız tutum ihraç edilen arkadaşların eleştiri ve tutumlarını savduğumuz anlamına gelmiyor. İhraç tutumuna karşı olmakla birlikte esas olarak yürütme kurullarını siyasal arka bahçesine çevirmiş, kendi ihtiyaçları üzerinden sendikal mekanizmalara yön verenlere karşı bir tutumdur dile getirmeye çalıştığımız. Eğer gerçekten “sendikanın tüzüğünün ihlal edilmesi, sendikanın kimi yerelerde çalışamaz hale getirilmesi ve üyelikle bağdaşmayan davranışlar”da bulunulması ihraç gerekçesi sayılacaksa, ihraç kararının sahipleri ve savunucularının, tutarlılık gereği, iğneyi önce ken-

dilerine batırmaları gerekirdi. Hele hele önceki KESK MYK’sının tamamı, girdikleri burjuva-diplomatik ilişkiler ve sendikanın sürüklendiği siyasal zemin itibarıyla kesin olarak ihraç edilmeliydiler. Sözü ettiğimiz pratikler yine bu pratiğin sahibi olan sendikal gruplar tarafından kamuoyu önünde tartışmaya konu edilip mahkum edilmişti. Fakat hiç kimsenin aklına burjuva politikasına yedeklenen ‘üyeleri’ ihraç etmek gel(e)medi. Üstelik KESK Eş başkanı sıfatıyla girilen bu ilişkiler doğrudan tüm sendikayı bağlıyordu. Oysa üç devrimci emekçinin ihracına yol açan ‘kriz’ konusu temelde iki sendikal grup arasında yaşanmış, çözüm üretilmediği için sendikal kamuoyunun gündemine gelmiş bir sorundur. Hakim grup ya da grupların keyfiyeti tam da burada ortaya çıkmaktadır. Esasta kendilerine yönelmiş olanı, karar mekanizmalarını ellerinde bulunduruyor olmanın konforuyla kolaylıkla genel sendikal kimliğe ikame edip, buradan ihracı meşrulaştırmayı amaçladılar.

Gelinen aşamada ve tüzük gereği ihraçlar gerçekleşmiş bulunuyor. Fakat bu durum hiç de ihraçların kabullenileceği ve unutulacağı anlamına gelmiyor. Bir oldubittiyle, ihraç edilenlerin tutsaklık koşullarında ve hem kamuoyunda hem de sendika üye tabanında dikkate değer bir tepki olmasına rağmen gerçekleşen bu ihraç hiçbir biçimde meşru değildir. İhraca ilişkin sunulan gerekçe ne objektif ne demokratik ne de tutarlıdır. İhraç kararının temelinde sendikal mücadele anlayışı ve kültürüne ilişkin ayrışma vardır. İhraç edilen arkadaşların birçok tartışmaya konu edilen ve bizim de savunmadığımız tutum ve söylemleri olmasına karşın bizim açımızdan meselenin özü değişmemektedir. Daha da vahimi, sorunun devrimci pratik ve kararlılığa karşı taşınan hasmane tutumla ilgili olmasıdır. Mesele, politik ve pratik olarak gerileyip liberalleşenlerin kendi gerilemelerine bakmayıp (belki de henüz yeterince sindiremeyip) devrimci olana gösterdikleri tahammülsüzlükle ilgilidir. İhraç kararına el kaldıranların ve sonradan çeşitli sızlanmalar gösterecekleri de karşı çıkma tutumunu geliştiremeyenlerin politik platformuna bakarak da bu konuda kolayca açıklık sağlanabilir. Emek ile sermaye arasındaki nesnel tarihsel çelişkiyi yok sayanlar, KHK ile ihraç edilenlerin yürütme kurullarında olmasını istemeyecek kadar mücadeleye yabancılaşmış olanlar, politik ayrışmayı düzen ağızıyla karşı propagandaya dönüştürenler, düzen güçleriyle kolayından politik ilişkilere teşne olanlar vb.

Dikkate değer ki tüm küçük-burjuva sosyal reformist sendikal gruplar esasta bir grubun tercihi olan ihraç tutumunu kolaylıkla kabullenip onayladılar. Arala-

rında bir de utangaç ihraç savunucuları var ki tutumları evlere şenlik. Bunlar hiç değilse söylemde devrimciliği terk etmemiş gibi görünüyorlar. Fakat bölesi ilkesel bir tartışmada söylemde bile devrimci olanı savunma gücü gösteremediler. Her biri farklı tonlarla fakat tümü ya liberalizmin ya da sosyal reformizmin politik platformunda yaşam sürüyorlar. Bunların hepsi hem ittifak yapmakta hem de birbirine demediğini bırakmamakta hiçbir beis görmüyorlar. Böylesi bir ilkesizlik ve liberalleşmedir söz konusu olan.

Aslına bakılırsa bu ayrışma ve saf- laşmanın daha önce ilk KHK ihraçları ve ihraçlara karşı alınan tutumlar üzerinden yaşandığını görmüştük. Şimdi devrimci emekçilerin ihracında ortaklaşanlar KHK ihraçlarında yüzünü sokağa dönen hiçbir uzun soluklu direnişin örgütleyici ve sürdürücüsü olmamıştı. İhraç olup da kendi çeperlerinde bulunan emekçilerin yüzünü direnişe çevirmemiş, kimi üyeler kendi sendikal gruplarına rağmen direnmeyi seçmişti. Direnişi seçmeyenler üyelerin ihracında işte böyle kolayından ortaklaşabiliyorlar. Şimdi yaşanan da o ayrışmanın bu zemindeki tezahürüdür.

Eğitim Sen Genel Kurulu ve ardından yaşananlar sendikanın neredeyse son yirmi yıldır yaşadığı gerileme, daralma ve gelinen aşamada politik çıkmazı yeni bir aşamaya taşıdı. KESK ve Eğitim Sen’in dinamiği sayılan sendikal gruplar geçmişte gerçekten de dinamik olsalar da şimdi yaşanan sorunların kaynağı durumundadırlar. Çeşitli sendikal gruplar adına yapılmış olan açıklama ve polemik metinlerinin hiçbirisi geleceğe dair bir perspektif ve açıklık sunmuyor. Daha açık bir biçimde ifade edecek olursak, söz konusu gruplar perspektif ve açıklık sunma olanaklarından yoksundurlar. Sendikal grupların burjuva ve reformist politik arenadaki gerçek temsilcilerinin açmaz ve takatsizliklerinin kaçınılmaz sonuçları sendikal mücadele alanında yaşanmaktadır. Dolayısıyla toplumsal mücadelenin gelişkin olduğu ve bu grupların da mücadelenin asli özneleri olduğu bir durumda anlamlı sayılabilecek bu tartışmalar bugünkü durumda geleceğe dair herhangi bir umut taşıyor. Bir bölümünün çok daha önceden takati kesilmiş olan bu sendikal grupların sendikaya taşıyacakları yeni bir solukları yoktur. Ancak tabandaki sıradan emekçinin özne haline geldiği, birleşik, kitlesel ve militan bir mücadele sendikamızı toparlayabilir. Bu gruplar da ya bu mücadeleden nasibin alır kendilerini toplarlar ya da aşıllıp kenarda bırakılırlar.

KAMU ÇALIŞANLARI BİRLİĞİ

İŞÇİLER DİRENİŞTE!

Pandemi koşullarında ölümüne çalıştırılan işçilerin hakkını araması, örgütlenmesi, de sermayenin saldırısıyla karşılaşılır.

Yaşamları hiçe sayılan işçiler sendikalaştıkları için ya ücretsiz izin saldırısına maruz kalıyorlar ya da işten atılıyorlar. Bu saldırılara karşı direnişler de yükseliyor.

PTT DİRENİŞİ 2. HAFTAYI GERİDE BIRAKTI

PTT bünyesinde taşeronda çalışan ve sendikalaştıkları için ücretsiz izin ve işten atma saldırısı ile karşılaşan işçilerin direnişi ikinci haftayı geride bıraktı.

Direnişin 13. gününde, İzmir ve İstanbul PTT Baş Müdürlükleri önünde süren direnişe sendika ve siyasal kurumlardan dayanışma ziyaretleri gerçekleşti.

İzmir’de sürdürülen direnişin 13. gününde PTT-SEN sosyal medya hesabından yapılan paylaşım şu şekilde:

“Sarı sendikacıların oyunlarını biliyoruz! PTT Ege Bölgesi taşeron şirketi Parkkonak A.Ş. patronu Yavuz Çakır, şirket müdürü Ramazan Oktay’ı Öz-Haber İş’in İzmir sendika temsilcisi yaptırarak çeşitli oyunlar deniyor. Bu oyunlarınızı bozacağız!”

Bunun yanı sıra direnişle dayanışma ziyaretlerine dair şu paylaşım yapıldı:

“Emek dostları direniş alanımızda bizi yalnız bırakmıyor. 13 gündür hem İzmir’de hem de İstanbul’da direniş alanımıza dayanışmaya gelen işçi kardeşlerimize, işçi sınıfı dostu kurumlara ve sendikalara teşekkür ederiz. Birleşe birleşe kazanacağız!”

EKMEKÇİOĞULLARI’NDA DİRENİŞ

Çorum’da kurulu Ekmekçiöğulları fabrikasında metal işçileri Birleşik Metal-İş Sendikası’na üye oldukları için işten atılmış. İşçilerin direnişi 4. haftasına yaklaştı.

Sendikalı olarak işe geri dönmek için devam eden direnişin 18. gününde Baldur işçilerine yapılan saldırıya, Ekmekçiöğulları işçileri de tepki gösterdi.

Greve çıkarken gözaltına alınan Baldur işçilerine destek videosu yayınlayan işçiler “Baldur işçisi yalnız değildir!”, “Yaşasın Baldur direnişi!”, “Birleşen işçiler yalnız değildir!” sloganlarını haykırarak dayanışma içinde olduklarını vurguladı.

100. Yılında Tarihsel TKP...

28 Şubat'ın dümen suyunda

DÜZEN ORDUSU VE GERİCİ HAYALLER

"Gelenek'in not"nun daha girişinde şu düşünce çizgisiyle karşılaşıyoruz: "Askerlerin dünyada olduğu gibi, Türkiye'de yapacağı şeyleri bütünüyle öngörmek ve dar bir kalıba sığdırmaya çalışmak anlamsız." "Askerler" de hepimiz gibi bu toplumda yaşıyorlar, yaşanan süreçlerden etkilenmemeleri ve gerisin geri onları etkilememeleri mümkün değil. "Bu anlamda askerlerin politizasyonu veya belli bir canlılık içerisine girmesi, bizim toprağımızdaki bir hareketlenmenin ürünüdür, dikkatle izlenmesi, müdahale edilmesi gereken bir süreçtir." (s.5)

Daha ilk anda dikkat çeken nokta, sonuçta onlar da bu toprakların çocukları havasındaki o çok yumuşak, neredeyse cana yakın "askerler" söylemidir. SİP liderleri "Asker Partisi"nden kasıtlarının düzen ordusu olduğunu zorunlu durumlarda söylemeler de daha çok "askerler" demeyi tercih ediyorlar. Bunu da kuşkusuz çok bilinçli bir tutumla yapıyorlar. Dosdoğru "generaller" ya da generallerin kendilerinin hoşlandığı ifadeyle "paşalar" diyecek değiller ya! Hele ki konunun devrimler tarihine ve "iktidar perspektifi"ne bağlandığı o tafralı laflardan sonra. Yukarıdaki giriş sözlerinin hemen devamından okuyoruz:

"Devrimci harekette, 'ordu egemen sınıfın baskı aracıdır' sözünden başka bir şey bilmeyenler, tarihteki birçok devrimci sıçramanın nasıl gerçekleştiğini hala kavrayamayanlardır. Bu kavrayışsızlığın arkasında 'iktidar perspektifi'nden nasi-bini almamak yatar."

Bu, ordu konusundaki tüm oportünist çarpıtmaların o çok iyi bilinen beylik ama aynı ölçüde ilkel (kabak tadı vermiş!) argümanıdır. Bizde '90'lı yıllarda, hele de 28 Şubat'tan sonra, bu argümanı en çok kullanan Perinçek olmuştur. Bu onu önce çizme yalayıcılığına, gelinen yerde ise dinci-milliyetçi faşistlerle aynı safa kadar sürükledi. O Perinçek ki, bir zamanlar "burjuva devlet ve ordu teorilerinin eleştirisi" üzerine bir kitapçık bile yazmıştır. Bugünkü akıbeti, geçmişte açtığı yollardan yürümeye meyilli herkesin kulağına küpe olmalıdır.

Devrimler tarihinden bildiğimiz, her gerçek devrim sürecinde düzen ordusunun felce uğradığı, böylece parçalandığı, ordunun hiyerarşik yapısına uygun dü-

SİP'in şehirli orta sınıf mensubu şefleri, tam da sınıflarına özgü o kibirli tonla işte bunları söylüyorlar. Türkiye'nin burjuvazisi burjuva demokrasisi yönelimi ve pratiği içinde! Bunu görüp anlayamayanlar yönlerini ve yollarını bulamazlarmış! SİP bunu zamanında ve derinden anladığı içindir ki, tam zamanında "TKP Açılımı" nı gündeme almış ve böylece tarihi yeni bir yönelim içine girmiştir. SİP'in umduğu demokrasi gerçekleşmemiş olsa da "TKP Açılımı" gerçekleşmiştir. "Ayıplı" rejime incir yaprağı olarak!

şen bir sınıfsal saflaşmaya uğradığıdır. Bu parçalanmanın ve sınıfsal saflaşmanın nasıl olduğunu, örneğin Ekim Devrimi'nden ya da Alman Kasım Devrimi'nden biliyoruz. Subaylar kasti düzenin en kudurgan savunma siperi konumuna geçerken, tersinden üniformalı işçi ve köylüler devrimin silahlı gücüne dönüşürler. Düzen ordusunda bu tür bir felce uğrama ve parçalanma yaşanmadıkça da hiçbir devrim başarıya ulaşamaz.

İyi ama bütün bunların dizginleri tam da düzeni onarıp yeniden rayına oturtmak üzere ele almış, duruma da o sıra tam olarak hâkim Türk generallerinin (AsParti'nin!) politika ve icraatlarıyla ne gibi bir ilgisi olabilir? Buradan ne tür bir "devrimci sıçrama" beklenebilir? Düzeni onarmaya, dolayısıyla güçlendirmeye yönelik bir "restorasyon programı" ile bizim gibilerin pek nasiplenmediği o "devrimci iktidar perspektifi" arasında ne türden bir ilişki kurulabilir?

SİP'li teorisyenler liberal ham hayal-

lerine sözde tarihsel ve teorik kılıf uydurmaya çalışırken gülünç durumlara düşmüşlerdir. Düşününüz ki o günün Türkiye'sinin devrimden uzak olduğunu, zaten restorasyonun da bu nedenle gündeme geldiğini, nitekim burjuvazinin ve düzen ordusunun restorasyonu hayata geçirirken "sol kamuoyu" nun kitle desteğinden yararlanmada gösterdiği aşırı rahatlığın tam da bunun bir ürünü olduğunu, bu aynı SİP liderleri, üstelik yalnızca iki sayfa ötede, bizzat kendileri söylemiyorlar mıydı?

Tüm yazıp çizdikleri, düşükleri bu kaba tutarsızlığın ve oportünist perişanlığın gerçekte farkında olduklarını gösteriyor. Ama tüm çabaları, sonu batağa varacak bu konumdan kurtulmak yerine onu teorize etmeye, mazur ve makul göstermeye, bu konuda tabandan yükselen kaygıları yatıştırmaya yöneliktir. Bir yandan ordu ile egemen sınıf arasındaki ilişkinin "bir matematik yasa" kesinliğinde olduğunu söylerken (böylece o beylik

marksist tanımın elbette bilincindeyiz güvencesi verirken!), hemen ardından ekliyorlar:

"Askerlerin (yine "askerler"!) toplumsal dinamiklerden etkilenen ve o toplumsal dinamikleri etkileyen önemli bir unsur olduğu, bu unsurun iç yapısının kimi kesitlerde yarılmalara gebe olduğu gerçeği bu matematik yasa ile birlikte değerlendirilmelidir."

Bundan ne mi anlamalıyız? Örneğin basitçe şunu: Hakkındaki "matematik yasa" ne olursa olsun, ordu belli kesitlerde müdahale, örtülü darbe ya da dosdoğru darbe yoluyla pekâlâ toplumun önünü açabilir, onun ileriye sıçrayışını kolaylaştırabilir. Neden olmasın, örneğin 27 Mayıs'ta bunu yaşamadık mı? Sonuçta "Türkiye'de gerici odakları, faşist hareketi budamaya dönük adımlar atan (bir) Asker Partisi"nden söz ediliyor bize. Bu nedenle deniliyor, "marksist uyanıklığı" elden bırakmamalı, ama uyanık olduğu kadar "yaratıcı" olmayı da bilmeliyiz.

“TKP Açılımı” / 2

H. Fırat

Yani? Yani ordudaki hareketlenmeyi dik- katle izlemeli ve başlattığı sürece müda- hale etmesini bilmeliyiz. Açtığı yoldan kuşkusuz yürümeliyiz ama koyduğu sınırlarla da yetinmemeliyiz, geçip çok daha ötelere gitmesini bilmeliyiz. (SİP’i Perin- çek’in bir adım solunda tutan o “devrimci amaçlarla” yararlanma farkı kendini işte burada gösteriyor).

Konu o günlerde SİP liderlerini biraz zorlamış gibi görünüyor. Bunu olur olmaz yinelenen “matematik yasa”nın elbette farkındayız beyanlarından olduğu kadar, yaşanan zorlanmaya özgün teorik açıklamalar getirmeye ve onları tarihsel referanslarla desteklemeye yönelik sıkıntılı çabalardan anlıyoruz. *Asker Partisi Ne İstiyor?* kitabının finalini oluşturan Kemal Okuyan imzalı metinde de bu yapılmaya çalışılıyor. Yazarın buna yönelik teorik muhakemesinin temelden çürük ve dayanak olarak gösterdiği hemen tüm tarihsel referansların da isabetsiz, dolayısıyla geçersiz olduğuna dair görüşümü- zün altını peşinen çizelim.

Devletin yıllar boyunca bu denli aşırı tahkimatını, devlette çeteleşmenin vardığı şaşırtıcı boyutları rasyonel bulmayan yazar, ama sonuçta burjuvazinin “ön alma” telaşıyla buna yöneldiğini sap- tıyor: *“Bunu daha önce başka yerlerde de vurguladım; Türkiye’de karşı devrim tarihinde pek az örnekte görülebilecek bir biçimde, devrimi önceliyordu!..”* (s.167)

Bu pek derin gözleme ilişkin olarak birkaç kısa hatırlatmayla yetiniyoruz. Kemal Okuyan 12 Eylül’e rağmen ve bu dönemin ardından, bu ülkede devrimde ısrar eden inatçı bir devrimci hareketin sürdüğünü ve örneğin 1995 gibi geç bir tarihte hala onbinlerce emekçiye müca- dele alanlarına taşıyabildiğini unutuyor. Bütün bu yılların işçi sınıfına ve emek- çilere karşı sonu gelmez saldırılarla geç- tiğini, birçok kazanımın bu dönemde gasp edildiğini, kapsamlı özelleştirme saldırılarının bu dönemde gündeme ge- tirildiğini unutuyor. Daha da vahimi, Kürt halkının yaşadığı büyük ulusal uyanışı ve ‘90’lı ilk yıllarda sarsıcı boyutlara ulaşan ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesini unutuyor! Düzen ve devlet cephesinden neredeyse bütün bir ‘90’lı yılların Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesine karşı bir kirli savaş süreci olduğunu unu- tuyor! (SİP o sıralar bugünkü türden bir

sosyal-şoven çizgide değildi henüz. Ama belli ki maya daha o zamandan taşıyor- du ve yeni dönemde sonuçlarına vardı).

Devletteki aşırı tahkimatın, çeteleş- menin, faşist ve dinsel gericiliğin hele de Kürdistan’da çok özel biçimde desteklen- mesinin, bütün bunların Kürt sorunuyla bağı- nı göremiyor koca SİP teorisyeni. Burjuvazinin tutumunun henüz ufukta görünmeyen (“en fazla ayak sesleri du- yulan”) bir devrime karşı anlamsız bir ön alma kaprisinden kaynaklandığını dü- şünüyor. Neyse ki diyecektir yazar, bu anlamsız yönelim 28 Şubat’la birlikte, yani düzen ordusunun inisiyatifi ele alması, böylece AsParti’nin siyasetin merkezine ve iktidar dümenine yerleşmesiyle ge- ride kalıyor artık. Zira devlet ve düzen “restorasyon programı”nı gündeme ala- rak tüm karşı-devrimci aşırılıklarından arınma sürecine girmiştir. Acaba? Ya o sonu gelmeyen devrimci örgüt operas- yonları, ya zindan katliamları, ya F Tipi hücreler? Ya Kürtlere karşı hız kesmeden süren o inkâr ve imha çizgisi? Ya sınıf ve kitle hareketini dizginlemek için sürmek- te olan tüm çabalar? Ya özelleştirmeler, ya tensikatlar, ya mezarda emeklilik? Ya yalnızca üç yıl sonra (2001) Cumhuriyet tarihinin en büyük krizi olarak patlak verecek o devasa sorunlar birikimi? Ya bunu izleyecek “15 günde 15 yasa”! Ya Kemal Dervişler, ya IMF programları?

Daha ileride, ‘90’lı yıllarda sürecin akışından söz edilirken dile getirilen şu samimi itirafla karşılaşılıyor: *“Sermaye egemenliğinin kurumsal yapısında cid- di gediklerin açılacağı konusunda ısrarlı bir beklenti ve arayış içinde olan bizler..”* (s.168). Politik mücadele eksenini düzen bünyesindeki çatlaklar üzerinden kuran reformist sol, yeri geldikçe üzerinde dur- duğumuz bir konu olageldi. Kemal Oku- yan’ın partisinin düzen içi çatlaklara yö- nelik “ısrarlı beklenti ve arayışı”ndan bu denli rahat söz edebilmesi, bu reformist politika tarzının ne denli içselleştirildiğini göstermektedir. Aynı şekilde 28 Şubat’ın yarattığı girdaba neden bu denli hızlı ve hevesli daldıklarının da bir açıklamasını vermektedir.

Artık bizi buradaki konumuz bakımın- dan ilgilendiren asıl meseleye geçebiliriz. *“Burjuva aktörler hep karşı-devrimci midir?”* (s.169) Bu soru aynı zamanda yazıda bir ara başlık. Bir devrimcinin ilk

anda bu da nereden icap etti tepkisiyle karşılayacağı bir tuhaf soru bu. Ama biz- ler sorudan muradın ne olduğunu artık biliyor olmalıyız. Sorun tam da düzen or- dusu! Yeniden hatırlayalım: *“Türkiye’de gerici odakları, faşist hareketi budamaya dönük adımlar atan (bir) Asker Partisi”* vardı. AsParti tarafından uygulanan *“res- torasyon programının hedef listesi solun tezlerini fazlasıyla doğruluyor”*, daha da ötesi ona *“meşruluk kazandırıyor”*du. Böylece *“toplum bir yeniden yapılanma gündemi ile kaçınılmaz biçimde yüzünü sola dönüyor”*du.

Tüm bunları AsParti, yani sermaye düzeninin o vurucu gücü olarak bildiği- mi ordu yapıyordu. Peki ama burada bir terslik yok muydu? Bunun o “egemen sı- nıfın baskı aracı” türünden beylik mark- sist ezberle, ya da “matematik yasa” ile bağdaştırılması nasıl olacaktı? Kemal Okuyan ara başlıktan sorduğu soruyla, bize tam da bunun yanıtını vermeye ha- zırlanıyor: *“Bu soru sanıyorum restoras- yon sürecinin algılanması açısından en fazla üzerinde durulması gereken soru- dur.”*

Kuşkusuz ve boşuna değil! Sıkıntı kendini daha metnin ana başlığı üze- rinden dışa vuruyor: *“Restorasyon so- ruları üzerinden MARKSİZM ve GÜNCEL siyaset.”* Burada “Marksizm” üzerinden “güncel” olanı anlama ihtiyacına bir vur- gu var. Ama biz bunu oportünist bir gün- cel politikaya Marksizm kılıfı giydirmek niyet ve çabası olarak da anlayabiliriz. Marksist literatürü az çok bilen bir oku- run “ne alakası var?” tepkisiyle karşılaya- cağı tümüyle belirsiz ve muğlak Marks ve Lenin referanslarını, ardından “bu titizlik devam etmelidir” altın öğüdü izliyor. Ya- zar okuru bazı sıkıntılı konularda temin ettikten sonra, kendi öğüdüne uyararak devam etmesi gereken “titizliği” örnek- lemeye geçiyor:

“Etmelidir, çünkü karşı devrimci ko- numlanış genel anlamda ‘gericilik’ten farklı bir şeydir ve kestirme saptamalarla burjuva siyasetinin her daim karşı dev- rimci bir konumlanış içerisinde olduğunu ileri sürmek, marksistlerin devrim teorisi- ne ilişkin şimdiye kadar geliştirdikleri bü- tün kazanımları reddetmelerinden başka sonuç vermeyecektir.”

Pek derin havalarda ama içi bomboş laflar bunlar. Bütün bu oportünist kıvran-

manın anlamsız kıvrımlarıyla uğraşmak yerine, yazarın ne demeye çalıştığını özetlemek yoluna gitmek en doğrusu: Sermaye düzeni cephesi siyasal güç, yapı ve kurumlarıyla bir bütün olarak ve ge- nel anlamda “gerici”dir. Ama bu hiç de tümünün her zaman aynı zamanda “kar- şı-devrimci” oldukları anlamına gelmez. Bu iki farklı şeyi ayırt etmek için iki kıstas vardır. *“Kesin kalıplar içerisine sok- madan, incelemeye aldığımız aktörün (somutta düzen ordusunun!) ‘devrim’ cephesine karşı mücadelede tercih ettiği tarza bakmak, ilk kıstasımız olacaktır.”* Kritik nokta bu tarzın kendi meşruiyet alanına uyup uymadığıdır. Örneğin dev- let ya da ordu güdümlü çeteler, uygula- dıkları “tarz”la yasa dışı ve gayrı meşru, dolayısıyla da yalnızca “gerici” değil aynı zamanda “karşı-devrimci”dirler. Oysa ordu (elbette polis de!) yasalarca tanımlanmış meşru sınırlar içinde hareket et- tiği sürece, genel olarak “gerici” cephe içinde sayılsa da, “karşı-devrimci” olarak tanımlanamaz.

“Ve bununla bağlantılı olarak ikinci kıstas devreye girmektedir”: Söz konusu güç ya da düzen “aktör”ü, “burjuvazinin kendi kurumsallığı içerisinde meşruiyet alanının” güçlenmesine mi, yoksa keyfi- liğin ve kuralsızlığın başını alıp gitmesine mi hizmet etmektedir. (s.170-71)

Tahmin edilebileceği gibi 28 Şubat’ta generaller bu iki kıstasa dayalı sınav- dan geçer not almaktadırlar. Dolayısıyla “karşı-devrimci” değildiler! Dolayısıyla niyetleri bu olmazsa da pekala devrime bile hizmet eden politika ve uygulamala- ra girişebilirler. Nitekim gündeme ge- tirdikleri “restorasyon programı” buna hizmet etmektedir (*Gelenek’in Notu’nda* söylenenleri hatırlayalım!). Onlara teslim olmamalı, ama oynadıkları olumlu rolü görmesini de bilebilmeliyiz.

Kemal Okuyan kusura bakmasın ama bu teori değil yalnızca hokkabazlık, ba- sitçe bir laf cambazlığıdır. Verilen tarihi örnekler bile durumun ne denli acınası olduğunu sergilemeye yeterlidir. Örnek olarak Almanya’dan ve 1919 ile 1933 dö- nüm noktaları üzerinden sosyal-demok- ratlardan, Rusya’dan Ekim’den önce ve sonra Menşeviklerden söz edilmektedir. Oysa sermaye düzeni ve devletin asli güç, yapı ve kurumlarından söz ediliyor- du bize. O halde tarihsel örnekler neden

yalnızca "ara sınıf"a denk düşen siyasal aktörler üzerinden veriliyor? Bu kaba kurnazlık bile girişilen umutsuz çabanın boşunalığını göstermeye yeterlidir. (Daha sonra başka örneklerini de göreceğiz; Kemal Okuyan kullandığı tarihi referanslarda bu türden çarpıtmaları hep yapıyor.)

Soruyor SİP'in o günkü teorisini ve bugünkü genel sekreteri: "Peki bütün bunların restorasyon sürecimizle ne gibi bir ilgisi var." Yanıtıyor: Bir süre öncesi-ne kadar "bütün burjuva aktörlerin açık bir karşı-devrimci konumlanış içerisinde olduklarını" söylüyorduk. Oysa 28 Şubat'tan beri artık bu durum köklü bir biçimde değişmiştir. Zira burjuva egemenliği bu gereksiz aşırılığı, bu devasa şişkinliği, bu "karşı-devrimci yoğunluğu", bu "karşı-devrimci yığınağı" artık taşıyamazdı. "İşte restorasyon sürecini teorik açıdan izah ederken üzerinde duracağımız en önemli olgulardan birisi budur." Zira restorasyon tam da bu gereksiz yüklerin atılması amaç ve hedefiyle gündeme gelmiştir. Bunun baş aktörü de artık "karşı-devrimci" olmaktan çıkmış bulunan AsParti'den başkası değildir. (s.171-72)

Burada durabilir ve böylece bırakabiliriz. Geriye kalanını "Gelenek'in Notu" üzerinden zaten görmüş bulunuyoruz. Ya da daha fazlasını Kemal Okuyan'ın bir başka önemli yazısı üzerinden görmeye devam edebiliriz.

"TOPRAĞIMIZIN EGEMENLERİNİN NESİ EKSİK?"

Bugünkü genel sekreterin "TKP Açılımı"nın üçüncü ayında ve 28 Şubat'ın beşinci yılında kaleme alınmış yazısı var önümüzde: "TKP'nin Mücadele Ettiği Toprak" (Gelenek, Sayı: 71, Şubat 2002). Ana eksen, 28 Şubat'ın ürünü olarak gerçekleşen "restorasyon" ile "TKP Açılımı" arasındaki organik ilişki olduğuna göre, bu gerçekten bir beşinci yıl yazısı olmalı.

Yazının "toprakların bereketi" ve SİP'in bunu değerlendirmedeki yaratıcı başarısından dem vuran başlangıç tiradını geçiyoruz. Ardından söz "mücadele edilen toprağın bugünkü baskın özelliklerine" geliyor ve bu çerçevede "her şeyden önce Türkiye burjuvazisinin sistemi restore etmeye dönük çabalarına değinmek" ihtiyacına bağlanıyor.

SİP'in söyleminde "Türkiye burjuvazisinin sistemi restore etmeye dönük çabaları"nın 28 Şubat süreci ve hedefleri anlamına geldiğini artık biliyoruz. Nitekim hemen devamındaki satırlardan okuyoruz da:

"İşte bu bağlamda, 1990'ların ortalarından itibaren sermaye sınıfı, emperyalist merkezlerin destek ve bazı başlıklar-

daki yönlendirmesiyle, Türkiye toprağını kendisi açısından daha güvenilir kılmaya dönük bir operasyon başlatmıştır.

"Bu operasyonun daha önce sayısız kez ele aldığımız kritik başlıklarına burada değinmek istemiyorum. üzerinde durmamız gereken restorasyon sürecinin sonuçlarıdır."

Ama yazar dosdoğru bu sonuçlara geçmek yerine, önce sola yeni bir ders vermek ihtiyacı duyuyor: Sözü kesmeden, dolayısıyla anlatım bütünlüğünü bozmadan dinleyelim:

"Gelişmelere kulaklarını ve gözlerini tıkayanların tarzı gerçekten ilginçtir. Onlara göre Türkiye'de sermaye egemenliği açısından hiçbir şey değişmez, sorunlar, çelişkiler ve sermaye iktidarının öncelikleri büyük ölçüde aynı kalır. Solda bu türden bir kayıtsızlığı besleyen bir dizi faktör vardır. şablonculukla başlayabilir, teorik kısırlık, tembellik ve dar grupçulukla devam edebiliriz. Belki kimi psikolojik sıkıntılardan da söz etmek gerekebilir; yeni koşulların ortaya çıkacağı yeni dertlerle yüzleşmekten korkmak gibi..."

Solun öteki kesimlerini paylayan ve dahası aşağılayan bu kibirli söyleme neden ihtiyaç duyuluyor olabilir? Yanıt için hemen devamına bakmak en iyisi:

"Tüm bunların ortak çıktısı olan siyasi saplantı ise şudur: Türkiye'de burjuva demokrasisi asla söz konusu olamaz." (Vurgu yazarın!)

Sorun anlaşılmalı olmalıdır. SİP'in "TKP Açılımı"nın sorun eden, Türkiye gibi bir ülkede ve üstelik "komünist partisi" yasağı sürüyor, böyle bir açılımı neye borçlusunuz diye soranlara verilmeye çalışılan bir yanıtla yüz yüzeyiz:

"1990'ların ortalarından itibaren sermaye sınıfı, emperyalist merkezlerin destek ve bazı başlıklardaki yönlendirmesiyle, Türkiye toprağını kendisi açısından daha güvenilir kılmaya dönük bir operasyon başlatmıştır" ve eksikli yönleri bulunsa da bu süreç burjuva demokrasisine doğru evrilmiş, belki hatta onunla taçlanmış. Bu toprakların bereketini ve dolayısıyla olanaklarını her zaman derinden sezen SİP, bu gelişmeyi de zamanında görmüş, oluşan yeni zemini değerlendirmesini bilmiş, böylece doğan olanakları kullanmasını bilerek süreci TKP Açılımı ile taçlandırmıştır.

"Türkiye'de burjuva demokrasisi asla söz konusu olamaz" diye düşünenlerin anlayamadığı da budur. Bunu anlayama-

yan dar ve kısıp kafalılarının o "pek devrimci sanılan saplantı(ları)nın altından çıkacak şey de bellidir: **Burjuva demokrasisine öykünmek.**" (Vurgu yazarın). Türkiye'de 28 Şubat'la girilen "restorasyon" sürecini, bunun ürünü olarak yerleşmekte olan burjuva demokrasisini görmezden gelenler, gerçekte onu abartıp program düzeyine çıkarırlardır. Pek devrimci görünüp burjuva demokrasisine tapınanlardır. Oysa Gelenek'te çıkan "sayısız yazı"dan da bilenebileceği gibi, SİP, "burjuva demokrasisinin gerçek anlamı, onun bir burjuva diktatörlüğü olduğu, faşizm ya da başka devlet biçimlerinden keskin sınırlarla ayıramayacağı konusunda" hep açık bir düşünceye sahip olageldi. Dolayısıyla 28 Şubat'ın önünü açtığı "restorasyon süreci"yle burjuva demokrasisine ulaştık diye bizim için her şey bitmiş değil, tersine yeni başlıyor. "TKP Açılımı"ımız tam da bunun içindir. Topraklarımız

fazlasıyla bereketlidir ve bunun bilincinde olan partimiz "geleceğe umut ve güvenle bakmaktadır"!

Alay ediyor ya da abartıyor değiliz; tüm söylemi ve mantığı üzerinden yazının ana fikrini özetliyoruz. Bu kadarı bile aslında SİP'in generallerin 28 Şubat müdahalesine nasıl baktığını, ondan ne sonuçlar çıkardığını ve çıkardığı bu so-

nuçları "TKP Açılımı"yla nasıl ilişkilendirdiğini göstermeye yeterli olmalıdır. Ama konuya devam etmek ve bu düşünüş tarzının inkâr edilemez tablosunu tam olarak ortaya koymak zorundayız. Bu, 28 Şubat'ın dümen suyunda nasıl yol alındığını ve böylece güvenli limana nasıl varıldığını görmek ve göstermek bakımından ayrıca özel bir önem taşımaktadır.

Bıraktığımız yerden yazı çok önemli bir tespitle sürüyor. Genel Sekreteri, yine sözünü kesmeden dinleyelim:

"Hemen her ülkede kapitalistler sömürü çarkının daha az şiddet kullanılarak dönmesi, artı-değer makinesinin mümkün olduğunca piyasanın gücüne yaslanmasını ister. Zaten kapitalizmin doğasında böylesi bir **ekonomik tahakküm ve özgürlük anlayışı** vardır.

"Toprağımızın egemenlerinin nesi eksik? Onlar da ellerinden geldiğince daha huzurlu bir ortamda kâr etmek istiyorlar!"

Sömürü çarkının daha az şiddet kullanılarak dönmesi ve ellerinden geldiğince daha huzurlu bir ortamda sömürünün sürmesi arzusu... Yani burjuva demokra-

sisi özlem ve hedefi! Bazı başlıklarda emperyalistlerin özendirilmesi olsa bile (AB reformları!), bu özlem ve hedefin öznesi "toprağımızın egemenleri"dir. Sahi onların "nesi eksik" ki?

Yeterince açık sözlü, aynı ölçüde cüretli sözler ve tespitler bunlar. Ama işte bu söz ve tespitlerin tam 18 yıl sonrasındayız. Bunun yeterli bir sınama dönemi olduğundan herhâlde kuşku duyulamaz? Peki sonuç ne?

Yanıtlamadan önce, bu durum tespitiinden çıkan stratejik yöne ve yönelime ilişkin söylenenleri de aktaralım ki, düşünüş tablosu tamamlanmış olsun:

"Bu 'arzu'yu yok sayarak strateji belirleyemezsiniz. İç ve dış dinamiklerin bu türden bir 'arzu'yu tamamen boşduğunu ve boğmaya devam edeceğini peşinen söyleyerek yön tayin edemezsiniz."

SİP'in şehirli orta sınıf mensubu şefleri, tam da sınıflarına özgü o kibirli tonla işte bunları söylüyorlar. Türkiye'nin burjuvazisi burjuva demokrasisi yönelimi ve pratiği içinde! Bunu görüp anlayamayanlar yönlerini ve yollarını bulamazlarmış! SİP bunu zamanında ve derinden anladığı içindir ki, tam zamanında "TKP Açılımı"nın gündeme almış ve böylece tarihi yeni bir yönelim içine girmiştir.

Evet, yineliyoruz, yüksek perdeden savrulan bu afra tafralardan bu yana neredeyse yirmi yıl geçti! Peki sonuç? Bugünün Türkiye'sinde gördüğümüz nedir? Soruyu sormak bile yeterlidir.

SİP-TKP için tek çıkış yolu var: Türk burjuvazisinin istediği gerçekten "Avrupa'daki türden" burjuva demokrasisine benzeyen bir şeydi. Restorasyonun hedefi ve pratik yönelimi de tam olarak buydu. Nitekim TÜSiAD, ortada daha 28 Şubat bile yokken (bir ay önceden!), bunu bir "demokratikleşme programı"yla ilan da etmişti. Ama batılı emperyalistler ile birlikte Türk burjuvazisinin on yılı aşkın bir süre bir blok halinde desteklediği dinci AKP, sonunda ona ihanet etti. Türk burjuvazisinin "arzu"larını ortada bırakarak bugünkü hesapta olmayan durumu yarattı. Terslik burjuvazide, onun düzeninde ya da demokratikleşmeye yönelen Cumhuriyet'inde değil, fakat AKP çatısı altında birleşmiş dinsel gericiliğin burjuvaziye (ve Cumhuriyete!) ihanetindedir...

Yine de tartışmasız bir olguyla karşı karşıyayız: SİP'in umduğu demokrasi gerçekleşmemiş olsa da "TKP Açılımı" gerçekleşmiştir. "Ayıplı" rejime incir yaprağı olarak!

Tarihsel TKP'ye dönmeden önce SİP-TKP'ye son bir bölüm daha ayırmak zorundayız...

Ek metin 1:

Reformizmin gerici hayalleri

Burada ek olarak sunduğumuz metin, Susurluk kazasını izleyen ikinci ayda, **TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'de, Güncel Gelişmeler ve Devrimci Görevler** ortak başlığı altında ve onbeşer gün arayla yayınlanan dört bölümlük değerlendirmenin ikincisinin ilk ara başlığıdır. Değerlendirme kaleme alındığında hala da 28 Şubat yoktur (birbuçuk ay sonra gündeme gelecekti). Burada sunduğumuz bu parçanın son iki paragrafındaki değerlendirmeye okurların dikkatini özellikle çekmek istiyoruz. *SİP* de içinde tüm reformistlerin devletin çetelerden arınmasını ve demokratik devlete geçişi beklediği, bu umutla da egemen sınıfı ya da düzen kurumlarını araladığı bir sırada, **TKİP, "İktisadi ve sosyal açmazlar içinde kıvranan sermaye düzeninin 'demokratikleşme' türünden siyasal reformlara değil, yalnızca bazı manevra ve rötuşlarla elde edilmiş bir imaj yenilenmesine ihtiyacı var"** diyorlardı... Üç yıl sonra Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en büyük iktisadi yıkımıyla karşı karşıya kaldı. Yirmüç yıl sonra bugün devletin ve siyasal düzenin tablosu gözler önündedir...

Bu tabloyu ve onu yirmüç yıl önce öngörebilen buradaki değerlendirmeleri, 2002'de hala **"Toprağımızın egemenlerinin neyi eksik?"** diyebilen *SİP* liderlerinin liberal hayalleri ile karşılaştırdırız...

Susurluk kazası, devletin kendi kanunlarını bile hiçe sayarak halka karşı sistematik suç işleyen bir cinayet şebekesi olduğunu gözler önüne serdi. Aynı şekilde, uyuşturucudan kumara kadar her türlü kirli ve karanlık işin gerisinde devletin zirvesindeki odakların bulunduğu ortaya çıktı. Sonuç TC devletinin mafyalaşmış bir kontr-gerilla aygıtı olduğu devrimci iddiasının doğrulanması oldu. Bu yalnızca halk kitlelerinin devlete duydukları saf güvene önemli bir darbe vurmakla kalmadı, Türk devletinin uluslararası imajı da çok ağır bir darbe aldı. Bu nedenledir ki, şimdi cumhurbaşkanından parlamento muhalefetine, TÜSİAD'dan sermaye medyasına kadar, tüm düzen kuvvetleri "devleti kurtarma" seferberliği içinde. "Devleti kurtarmak"; açığa çıkan suçları devlete sızmış bazı çetelerin işi olarak göstermek, böylece devleti temize çıkarmak, çetelerin tasfiyesi adı altında bazı kişi ve çevreleri harcıyarak

devletin imajını yenilemek anlamına geliyor.

Düzen cephesi bunda başarılı olabilecek midir? Bu sorunun yanıtı devrimci siyasal mücadelenin seyrinde ve sonuçlarında saklıdır. Devrimci inisiyatif kadar, bu inisiyatifi devrimci bir perspektif çerçevesinde göstermek de burada tayin edici önemdedir. Bu işe, devletteki çeteleşme ile bir bütün olarak burjuva siyasal yaşamdaki çürüme ve kokuşmuşluğun iktisadi temelini ve sınıfsal dayanağını bütün açıklığı ile gözler önüne sermeyi ve emekçi kitlelerin tepkilerini bunu gözetilen bir devrimci çizgide yönlendirmeyi gerektirir.

Bu sorun görüldüğü kadar basit değildir. Bugün başta İP, ÖDP ve HADEP olmak üzere tüm reformist çevreler (kimisi açıkça, kimisi daha utangaç ve örtülü olarak), mevcut çürüme ve kokuşmayı egemen sınıfın şu veya bu kesimi ile, onların bir dönem için baskın çıkan politikaları ile ilişkilendirmek çabası içindedirler. İP, açıkça, "sanayici" ve "iç piyasacı" diye nitelediği büyük sermaye çevrelerinin bugün "iktidarın kenarına doğru itildiklerini", dizginlerin uluslararası tekelilerle kader birliği etmiş ve ekonominin mafyalaşmış kesimlerine dayanan bazı güçlerin elinde bulunduğunu ve dış politikada mevcut durumun sorumlusunun da yine bunlar olduğunu söylemektedir. Devletteki çeteleşme ve kokuşmayı Kürt sorunu ekseninde açıklamaya çalışanlar ise (HADEP, ÖDP vb.), aynı şeyi kirli savaş yanlıları ile sermayenin ve devletin "savaş rantından beslenen" kesimleri olarak ifade etmektedirler.

Bu yaklaşımlar sol adına düzen politikalarına kurulmuş köprülerdir. Bu yaklaşımlardan çıkan siyasal sonuç, egemen

sınıfın şu veya bu kesimleriyle politik işbirliği ya da uzlaşma içinde "demokratikleşme" çizgisidir. Bu çerçevede bugün "demokratik devlet" tüm reformist sol kesimlerin ortak şiarıdır. Reformist akımların bugünkü kitle hareketi içindeki belirgin ağırlığı ile bazı devrimci akımların reformist çevrelerle birlik eksenine dayalı politikaları gözetildiğinde, bu gerici oportünist tutumun devrimci siyasal mücadelenin seyri için yarattığı büyük tehlike de açıkça görülür. Bu politik yaklaşım ve tutumlar, bugün içinden geçmekte olduğumuz dönemde düzene soldan verilmiş destek anlamına gelmektedir. Eğer bu çizgideki reformist akımlar kitle hareketi üzerindeki bugünkü ağırlık ve denetimlerini korumayı başarırlarsa, burjuvazi de bu sayede kitlelerin çeteleşmeye ve kokuşmaya karşı tepkilerini ehlileştirerek savuşturmayı başarabilecektir. Dahası bunu devletin imajını tazeleme operasyonlarına bir dolgu malzemesi olarak kullanma olanağı bile bulabilecektir.

Güncel durumda sorunu "demokratikleşme" ya da egemen sınıfı "demokratik açılım"a zorlama olarak koymak, üstelik bu hedefe egemen sınıfın bazı kesimleri ile, onların politik temsilcileri ile işbirliği içinde varmayı ummak, gerici reformist hayallerin bir ifadesi olabilir ancak.

2. Cumhuriyet tartışmaları ve eski TÜSİAD başkanı liderliğindeki Yeni Demokrasi Hareketi bu hayallerin bizzat tekelci burjuvazi eliyle topluma pompalanmaya çalışıldığının kanıtları olmuşlardı. Bugün de sermaye medyası sorunu siyasal rejimdeki bazı çürüme alanları olarak sunmakta, bunu iktisadi zemininden ve sınıfsal dayanağından özenle soyutlamaktadır. Dahası büyük bir sahtekarlıkla,

büyük sermaye çevrelerinin de durumdan rahatsız oldukları ve son gelişmeleri demokratik açılımların bir vesilesi haline getirmek istedikleri izlenimini yaratmaya çalışmaktadır.

Oysa, bugünkü siyasal çürümenin kaynağı 24 Ocak Kararları'yla birlikte büyük ölçüde ranta dayalı bir karakter kazanan ve '90'lı yıllara dönülürken mafyalaşan tekelci sermayenin kendisidir. En büyük tekellerin kârlarının yarısından fazlasını rant gelirleriyle elde etmeleri, zamlara ve enflasyona dayalı politikalarla halkın kanını emmeleri, bu asalak konum ve kimlik, siyasal kokuşmanın ve devletteki çeteleşmenin iktisadi-sosyal kaynağı ve dayanağıdır.

Yalnızca egemen sınıfın bugüne kadar ki ihtiyaçları değil, bundan sonraki iktisadi ve sosyal politikaları da Susurluk'ta açığa çıkan türden bir devlet gerektirmektedir. Bugünkü şiddet aygıtı, bugünkü kurumsal yapı, gevşetilmek ya da zayıflatılmak bir yana, yeni kurumsal ve yasal adımlarla takviye edilmedikçe, egemen sınıf, ihtiyacı olan iktisadi politika ve önlemleri sürdüremez. Kapitalist ekonominin döne döne ürettiği ağır faturaları işçi sınıfına ve halka ödeten tekelci burjuvazinin gündemdeki temel politikalarından biri olan özelleştirme saldırısının işçi sınıfı ve emekçiler için çıkardığı ve çıkaracağı iktisadi ve sosyal faturayı hatırlatmak bile bunun için yeterlidir.

İktisadi ve sosyal açmazlar içinde kıvranan sermaye düzeninin "demokratikleşme" türünden siyasal reformlara değil, yalnızca bazı manevra ve rötuşlarla elde edilmiş bir imaj yenilenmesine ihtiyacı var.

(**Güncel Gelişmeler ve Devrimci Görevler, Ekim, Sayı:161, 15 Ocak '97**)

Ek metin 2 (Parça):

Çatlaklardaki sol!

zengin içi dalaşma ve
devrimci sınıf çizgisi!

Derleyen: H. Fırat

Parti
değerlendirmeleri-3

"Çatışan tarafların güçleri, olanaqları, dayanmaları,

EKSEN YAYINCILIK

Siyasal sürecin seyri içindeki her ciddi bunalım, solda gerçek konum ve kimliklerin daha net bir biçimde ortaya çıkmasına vesile oluşturur. Toplamında 28 Şubat'tan bu yana bir rejim bunalımı olarak yaşanan çatışma süreci boyunca ve özel olarak da onun her bir özel safhası vesilesiyle, reformist akımlar şahsında bu somut olarak görülebilmektedir.

Komünistler reformist solun bağımsız bir siyasal çizgi ve programdan yoksun olduğunu, tüm söylemlerine rağmen düzen zemininde ve düzen içi çatlaklarda politika yapmaktan öteye gidemediğini birçok vesileyle vurgulaya geldiler. '60'lı yıllarla birlikte yeni bir düzeyde kendini bulan geleneksel sol hareketin temel programatik temaları, siyasal demokrasi ve milli bağımsızlık idi. '70'li yıllarda devrim hedefine dayalı bir programın iki temel ögesini oluşturan bu sorunlardan her biri, 12 Eylül'ün yarattığı tasfiyecilik yıkımının ardından düzen icazetine kapılanmış reformist akımların kimliğini belirleyen ana tema haline geldi. Kimileri için bu siyasal demokrasi, öteki birileri içinse milli bağımsızlık idi.

Devrimi terketmek, düzen icazetine kapılanmak, bağımsız bir politik çizgi izlemek olanağını da yitirmek demektir. Zira devrim ve iktidar perspektifinin yitirildiği bir durumda bağımsız bir politik çizgi izlemek olanağı kalmaz. Geriye düzen çatlaklarında politika yapmak, benimsenen ana politik temaya göre şu veya bu düzen gücünün dümen suyunda hareket etmek kalır.

28 Şubat'ın belirgin hale getirdiği düzen içi çatlaklar, reformist solun yeni tablosuna da yeni açıklıklar getirdi. Siyasal demokrasiyi ağırlıklı bir kimlik

olarak benimseyenler, AB sürecinin de beslediği burjuva liberal umutlarla, sözde demokrasi mücadelesi uğruna emperyalizmin ve tekelci burjuvazinin yedeğinde hareket eder hale geldiler. Bunun tipik temsilcileri liberal Kürt hareketi ile birlikte ÖDP oldu. Milli bağımsızlık kaygısını öne alanlar ise, 28 Şubat'la birlikte bunu "gericiliğe karşı laiklik savunusu" söylemi ile de birleştirerek, emperyalist küreselleşmenin yıkıcı etkilerinden rahatsız burjuva kesimler ile düzen ordusunun yedeğinde politika yapar hale geldiler. Düzen ordusunun Kürt sorunu ve Kıbrıs sorunu gibi geleneksel "milli davalar"da emperyalizm ile yaşadığı uyumsuzluklar, böylelerine ulusal bağımsızlık savunusu, sınırlarını aşmış dinsel gericiliğe karşı terbiye operasyonu ise laikliğin ve çağdaş değerlerin savunusu olarak görünebildi. Zamanla kaçınılmaz bir biçimde belirgin bir sosyal-şoven nitelik kazanan bu burjuva kuyrukçu çizginin tipik temsilcisi ise majestelerinin komünist partisi olarak TKP oldu.

(...)

Tüm kesimleriyle burjuva gericiliğini ve tüm kurumlarıyla burjuva sınıf devletini hedef alan ve bunu kurulu düzenin emperyalist dayanaklarına karşı mücadeleyle birleştiren çizgi, bugünün Türkiye'sinde devrimciliğin olmazsa olmaz koşuludur. Bu stratejik koşul olmaksızın ideolojik-politik bağımsızlık korunamaz ve herhangi bir devrimci taktik izleme olanağı da kalmaz.

(Düzen İçi Dalaşma ve Devrimci Sınıf Çizgisi, Kızıl Bayrak, 11 Temmuz 2008) (Parti Değerlendirmeleri 3, s.171-72)

Alman kolluk güçleri içindeki faşist örgütlenmeler / 3

İrkçı-faşist örgütler devlet korumasında

D. Meriç

Heike Kleffner ve Matthias Meisner editörlüğünde, 2019 yılında "Aşırı Güvenlik. Polis, Anayasayı Koruma Örgütü, Ordu ve Yargı İçerisindeki Aşırı Sağcılık" (*Extreme Sicherheit. Rechtsextreme in Polizei, Verfassungsschutz, Bundeswehr und Justiz, Verlag Herder, Freiburg 2019*) adı altında bir kitap yayınlandı. Kitap için Almanya'nın tanınmış 30'a yakın gazeteci tarafından yargıya yansımış olan olaylar üzerine kaleme alınan 30 ayrı makalede, devlet aygıtları içerisinde yuvalanmış olan ırkçı faşist örgütlenmelerle ilişkin çarpıcı belgeler yer alıyor.

Kitabın ilk bölümünde, Nasyonal Sosyalist Yeraltı (NSU) örgütünün ortaya çıkışından Kassel Şehri Belediye Başkanı Walter Lübcke'nin öldürülmesine kadar olan süreç anlatılmaktadır. Bu örgütün bizzat Thüringen ve Hessen eyaleti Anayasayı Koruma Örgütü tarafından nasıl yaratıldığına ilişkin çarpıcı bilgiler verilmektedir. 1990'larda başlayan bu süreç iki Almanya'nın birleşmesi dönemine kadar uzanmaktadır. Bizzat sermaye devleti eliyle Batı'dan özel olarak seçilmiş olarak ırkçı anti-komünist oldukları kesin olan kişilerin Doğu Almanya'daki yeni eyaletlerde bazı özel görevlerin başına atanması ile başlamıştır.

MDR redaktörü Axel Hemmerling kitapta yayınlanan makalesinde oldukça ilginç bilgilere yer vermektedir: "NSU örgütü ile kurulan bağlantıların kökenleri, iki Almanya'nın birleşmesinden sonra yeni federal eyaletlerde oluşturulan Anayasa Koruma Örgütü ve Devlet Kriminal Polis Dairelerinin (LKA) kurulduğu 1990'ların başlarına dayanmaktadır. Bu kurumların başına atanacak olan kişilerde aranan en önemli özellikler, batıdan seçilmiş ve şiddetli komünizm karşıtı olmalarıydı. Thüringen'de yeni kurulan Anayasayı Koruma Örgütü'nün başına Helmut Roewer ve LKA'nın başına da yüksek düzey bir polis memuru olan Uwe Kranz atandı. Her ikisi de Batı Almanya'da yetiştirilmiş, aşırı sağcı düşüncelerini açıkça ifade etmekten çekinmeyen, polis ve gizli servislerde bir dizi üst düzey görevlerde bulunmuş kişilerdi."

Makalede Roewer'ın, NSU'nun orta-

ya çıktığı Neonazi çevrelerin inşa edilmesinde önemli bir rol oynadığı belirtiliyor. "Kaynak" olarak kullandığı, finanse ettiği ve koruduğu işbirlikçilerden Tino Brandt'ın (NSU'nun daha sonraki çekirdeğini oluşturanlardan Uwe Bönnhardt, Uwe Mundlos ve Beate Zschäpe'nin de içinde bulunduğu) çok gizli olarak örgütlenmiş bir Neonazi organizasyonu olan Thüringian Homeland Security'nin başkanı olduğuna işaret ediliyor. Devamında zengin ve ayrıntılı olarak sunulan somut bilgiler, dün ve bugün kullanılan Neonazi çetelerin bizzat devlet güdümlü olduğunu açık bir şekilde gözler önüne seriyor.

Freie Presse Chemnitz gazetesi yazarlarından tarihçi Jens Eumann ise Hessen NSU davası soruşturmalarına dayanarak şu saptamada bulunuyor: "Devlet istihbarat örgütleri ile neo-nazi örgütler arasındaki ilişki sistematik olarak sürdürülmekte ve özel olarak korunmaktadır. Bunları kişisel hatalara bağlamak, münferit olaylar olarak lanse etmek gerçekle uyuşmamaktadır."

ORDU, POLİS VE İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ ARASINDAKİ BAĞLAR

Kitabın ikinci bölümünde yer alan birçok makalede ordu ve polis bünyesindeki özel hareket timlerine yayılmış olan ırkçı faşist örgütlenmeler ve bunların istihbarat örgütleriyle olan düzenli ilişkilerini anlatıyor. Bunlardan en çarpıcı olanı Alman Silahlı Kuvvetleri subayı Franco A.'nın kurduğu ve yönettiği ırkçı faşist ağdır. Bir KSK subayı olan Franko A. Nisan 2017'de sahte bir kimlik ile ilticaya başvurduğu aşırı sağcı saldırılar planladığı için gözaltına alınmıştı. Suçlu olduğu belgelerle ispatlanmış olmasına rağmen yukarılardan gelen emirler sonucu hemen serbest bırakılmıştı. Franco A. faaliyetleri ortaya çıktığında, Fransız-Alman Tugay'ının 291. Taburunda bir teğmendi. Askeriye içerisindeki ırkçı faşist çalışmaları defalarca ortaya çıkmasına rağmen üstleri tarafından sürekli olarak korundu. Franco A. KSK içerisinde kurduğu "prepper" isimli ırkçı faşist ağın yöneticisi olduğu ispatlanmış ve birçok insan hakkın-

da ölüm listeleri hazırladığı kesinleşmiş olmasına rağmen mahkemeler tarafından serbest bırakıldı.

Bu ağın merkezi figürlerinden bir diğeri, 1985 yılında Halle'de doğan Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın (KSK) yüksek rütbeli bir askeri olan André S.'dir. "Hannibal" adını kullanan bu yüksek rütbeli KSK subayı, kurduğu ırkçı sohbet grupları ağı ve UNITER e.V isimli dernek aracılığıyla Almanya'nın tamamının yanı sıra Avusturya ve İsviçre'ye kadar uzanan ırkçı bir ağa liderlik etmektedir. Ordu, polis ve özel güvenlik hizmetlerindeki seçkin birimlerin üyeleri için kendisini bir yardım organizasyonu olarak gizleyen UNITER derneği, kendi kurdukları komuta merkezinin kontrolünde askeri tatbikatlar yürütmektedir. Ayrıca André S. denilen bu ırkçı faşist subayın, Askeri İstihbarat Örgütü (MAD) ile de çok yakın ilişkileri ortaya çıkmıştır. Franco A. ile André S arasındaki ilişki kesilmeden sürdüğü ve birkaç kez şahsen görüştükleri saptanmıştır.

UNITER ayrıca NSU örgütü ile doğrudan bağlantılara sahiptir. André S birlikte UNITER'i kuran Ringo M., Baden-Württemberg eyaletinde Anayasayı Koruma Örgütü'nün bir çalışanıdır. 2015'de Anayasayı Koruma Örgütü'ne katılmadan önce, Böblingen şehrinde polis olarak Michèle Kiesewetter isimli polis ile birlikte çalışmışlardı. Ringo M.'nin birlikte çalıştığı ve yakinen tanıdığı bu polis memuru Nisan 2007'de Heilbronn'da NSU çetesi tarafından vurularak öldürülmüştü ve bu cinayetin sebebi hala sır olan kalmaktadır.

Tagesspiegel gazetesi muhabiri Robert Kiesel'in kitapta yayınlanan makalesinde şu olgulara işaret edilmektedir: "Hannibal" adıyla anılan ırkçı ağın en bilinen kısmı "Nordkreuz" grubudur. Mecklenburg-Vorpommern eyaleti CDU'lu İçişleri Bakanlığı'nın sistematik olarak bu dosyayı kapatmasına karşı eyalet federal başsavcısı Lorenz Caffier Ağustos

2017'den bu yana bu gurubu soruşturmaktadır. "Nordkreuz" grubu yaklaşık 30 şüpheli üyeye sahiptir. Bunların arasında eski KSK üyesi elit askerler, Özel Harekat (SEK) ve Kriminal Daire (LKA) polisleri, savcılar ve hakimler bulunmaktadır. Bu guruba yönelik soruşturmalar kapsamında, şüphelilerde "X günü" geldiğinde yakalanıp önceden belirlenmiş askeri kışlalara götürülerek öldürülecek 25.000 kişilik listeler bulunmuştur. 2019 yılında basına yansıyan bilgilere göre bu gurubun üyeleri tarafından 200 adet ceset torbası ve sönmemiş kireç temin edilmiştir. İki yıldır devam soruşturmalar kapsamında, ana şüphelilerden birisi olan eski SEK üyesi Marko G.'nin evinde 2019 Haziran'ında yapılan aramalarda, 2012 yılından bu yana diğer üç SEK üyesi tarafından çalınan 10.000'den fazla mermi, Uzi marka makineli tüfek ve susturucusu yakalanmıştır.

Kitabın başka bir bölümünde bu ırkçı faşist ağlarla ilişkileri olan savcı ve hakimler anlatılmaktadır. Bunlardan biri Thüringen'de savcılık yapan ve daha öğrenciyken "Jura-Nazi" lakabıyla tanınan Martin Zschächner'dir. Bu savcı Almanya için Alternatif (AfD) lideri Bernd Höcke'yi protesto eden bir ilerici aydınlar gurubuna karşı çok ağır soruşturmalar yürütmesiyle ünlüdür. Bir diğeri ise faşist AfD milletvekili olan Dresdenli yargıç Jens Maier'dir. Bu yargıç Norveç'te bir gençlik kampında toplu katliam yapan, onlarca genci katleden Andres Breivik isimli caniyi masum ilan etmiş ve "çaresizlikten böyle bir eylemi gerçekleştirdi" diyebilecek kadar ırkçılıkta sınır tanımamıştır. Yine mültecileri işgalci, yabancıları ise asalaklar, devlet kasalarını soyanlar olarak adlandıran Freiburg savcısı Thomas Seitz'in adı anılmaktadır. Bu ırkçı faşist bugün AfD milletvekili olarak parlamentoda oturmaktadır. Kitabın başka bir bölümünde ise devlet ile ırkçı faşist örgütler arasında var olan ilişkilere değinilmektedir. "Gri alanlar" olarak adlandırılan bu

bölümde özellikle istihbarat örgütleri ile Neonazilerin sola karşı birlikte nasıl çalıştıklarını anlatan sayısız vaka ele alınıyor.

SINIF EGEMENLİĞİ VE ŞİDDET ARACI OLARAK DEVLET

F. Engels, *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni* adlı eserinde devlet konusunda şunları söylemektedir: "Devlet, sınıf karşıtlıklarını frenleme gereksiniminden doğduğuna, ama aynı zamanda, bu sınıfların çatışması ortamında doğduğuna göre, kural olarak en güçlü sınıfın, iktisadi bakımdan egemen olan ve bunun sayesinde, siyasal bakımdan da egemen sınıf durumuna gelen ve böylece ezilen sınıfı boyunduruk altında tutmak ve sömürmek için yeni araçlar kazanan sınıfın devletidir. İşte bundan ötürüdür ki antik devlet köle sahiplerinin devletiydi: tıpkı feodal devletin, serf ve angaryacı köylüleri boyunduruk altında tutmak için soyluların organı ve modern temsili devletinde, ücretli emeğin sermaye tarafından sömürülmesi aleti olması gibi."

Dünyanın bütün emperyalist ülkelerinde olduğu gibi Alman sermaye devleti de içerde toplumsal mücadeleye, dışarıda ise emperyalist rakiplerine karşı sürdürülen işgalci kirli savaşlarda kullanılmak üzere her türden karanlık cinayet örgütlerine ihtiyaç duymaktadır. Bugün bu cinayet örgütlerinin çok sınırlı ölçülerde ortaya saçılan pislikleri bile Alman sermaye devletinin nasıl işleyişe ve bataklığa battığını, o çok övünülen burjuva demokrasininin ikiyüzlülüğünü yeterli açıklıkta göstermektedir.

Ordu, polis ve istihbarat örgütleri aracılığıyla faaliyetlerini sürdüren bu karşı devrimci örgütlenmeler bizzat sermaye devletinin projeleridir. Onun tarafından kurulan bu çeteler cümertçe finanse edilmekte ve özenle korunmaktadır. Bugün artık burjuva basının bile saklamadığı skandallar sermaye sözcülerini ikiyüzlü yalanlara ve göstermelik adımlar atmaya zorlamaktadır. Son dönemlerde

en üst makamlarca yapılan açıklamalar bu faşist yapılanmaları ortadan kaldırmaya yönelik olmadığı gibi, onları daha da güçlendirmeyi, toplumsal tepkileri yatıştırmayı amaçlamaktadır.

Bu gerçeği Alman Savunma Bakanı A. Kramp-Karrenbauer'in gelişmelere ilişkin açıklamalarından ve alınan tedbirlerden görmek mümkündür. Bakan Kramp-Karrenbauer, SR3 radyo kanalına verdiği demeçte, özel kuvvetlere ihtiyacın her halükarda devam ettiğini, ancak "bu tür gizli faaliyetler yürüten birliklere özel bir güvenin mevcut olması gerektiğini" vurguladı. "Nasıl tedbirler alınacak" sorusuna Bakanın verdiği cevapta ise, özel hareket timi KSK'ye dört ay zaman verildiğini ve birliğin bu süre içerisinde kendisini temizlemesini beklediklerini belirtti. Bu açıklama ile suç işledikleri belgelerle açığa çıkmış ve sayıları yüzlerle ifade edilen ırkçı faşist askerlere yönelik bütün yasal soruşturma yolu kapatılmaktadır. Özenle korunan bu çeteler kuşkusuz sermaye devletinin kirli başka kurumlarında görevlerine devam edeceklerdir.

Hükümet ortağı ve Savunma Bakanlığı görevlisi SPD'li Eva Högl gelişmeler üzerine yaptığı açıklamada, "Ne Alman ordusu ne de KSK içerisinde iddia edildiği gibi aşırı sağcı örgütlenmeler yoktur ve ortaya çıkan vakalar ise münferit olaylardır. Hiç kimse bu münferit vakalar nedeniyle çok başarılı işler yapmış olan özel hareket timi KSK'yi töhmet altına sokamaz. Açığa çıkan bu münferit olaylar ise Askeri İstihbarat Örgütü (MAD) ve KSK'nin seçkin subayları tarafından soruşturulacaktır" demektedir. Yani yıllardır KSK içerisindeki faşist örgütlenmelerle el ele çalışan askeri istihbarat elemanlarıyla, KSK içerisinde ırkçı-faşist örgütlenmeleri yaratan yüksek derecede subaylar, bu münferit olayları soruşturarak, suçluları yargıya teslim edecekler(!) Sermaye iktidarı temsilcilerinin yaptığı bu açıklamalar bile Alman kolluk güçleri içerisindeki faşist örgütlenmelerin nasıl korunup kollandığını göstermeye yetmektedir.

Kapitalist tekellerin elinde emekçilere karşı bir şiddet aracı olarak kullanılan sermaye devleti sömürü ve zulüm sistemi olan kapitalizmin ömrünü uzatmak için her yolu kullanacaktır. Tıpkı dün ve bugün olduğu gibi gelecekte de... Bu, kapitalist sitemin bekası için sermaye sınıfının bilinçli bir tercihidir ve o hiçbir şart altında bundan vazgeçmeyecektir. Kapitalistlerin diktatörlük aracı olan sermaye devletleri, onların beslemeleri olan bütün faşist örgütlenmeler yalnızca toplumsal bir devrimle ortadan kaldırılabılır. Onun dışındaki bir beklenti işçi ve emekçileri aldatmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

BM'nin İnsani Gelişme Raporu üzerine...

Eylem Güneş

"İnsanlık tarihi ve gezegenimizin tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir noktadayız. ... Toplularımız ve gezegenimiz için kırmızı uyarı ışıkları yanıyor. ... COVID-19 küresel salgını da apaçık denge-sizliklerin üzücü sonuçlarından en yenisi olabilir ancak, doğanın üzerinden elimizi çekmezsek sonuncusu da olmayacak."

Böyle başlıyor 30'uncu yılında yayınlanan Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) 'Önümüzdeki Sınır: İnsani Gelişme ve Antroposen' başlıklı 2020 İnsani Gelişme Raporu.

2019 yılı verileri baz alınarak hazırlanan rapor İnsani Gelişme Endeksi (İGE), Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişme Endeksi, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi ile Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi'ni içeriyor.

Rapora, bu yıl ilk kez ülkelerin karbondioksit emisyonları ve madde ayak izini hesaba katan "Gezegensel Baskılara Uyarlanmış İnsani Gelişme Endeksi" (GİGE) de eklendi.

EN YÜKSEK İNSANİ GELİŞME ENDEKSİ (İGE)

Uzun ve sağlıklı yaşam, bilgiye erişim ile kabul edilebilir bir yaşam standardı gibi 3 temel boyutta hesaplanan insani gelişme endeksinde ilk üç sırada Norveç, İrlanda ve İsviçre yer alıyor. Bunları sırasıyla Hong Kong, İzlanda, Almanya, İsveç, Avusturya, Hollanda, Danimarka izliyor.

Avrupa'nın kapitalist ülkeleri listenin ilk sıralarında yerini alırken, listenin en altında ise Afrika'nın en yoksul ve iç savaşlarda tükenen ülkeleri yer alıyor. İGE sıralamasının en altında 0,394'lük değerle Nijer bulunuyor. Yukarıya doğru Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Güney Sudan, Burundi, Mali, Sierra Leone ve Burkina Faso, Mozambik ve 0,459'luk değerle Eritre sıralanıyor.

TÜRKİYE EN YÜKSEK İNSANİ GELİŞME ENDEKSİNDE 54. SIRADA

Türkiye'nin insani gelişim endeksi, 0,820. Böylece iki yıl üst üste yüksek insani gelişim kategorisine giren Türkiye 189 ülke arasında 54'üncü sırada.

Türkiye'de 1990-2019 yıllarında beklenen yaşam süresi 13,4 yıl artarak 77,7'ye, ortalama öğrenim süresinin 3,6

yıl artarak 8,1'e ve beklenen öğrenim süresinin ise 7,7 yıl artarak 16,6'ya ulaştı. Bu dönemde, kişi başına Gayrisafi Milli Hasıla (GSMH) yaklaşık yüzde 121,4'lük bir artış göstererek 27.701 dolara yükseldi.

TÜRKİYE CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ ENDEKSİNDE 68'İNCİ SIRADA

İnsani gelişme dağılımındaki eşitsizliğe uyarlanmış endekste ise Türkiye'nin değeri yüzde 16,7'lik kayıpla 0,683'e düştü. Böylece 2019'da 162 ülke arasında 68'inci sırada yer aldı. Türkiye'de Parlamentodaki kadın milletvekili oranı yüzde 17,4 olurken, kadınların işgücü piyasasına katılım oranı yüzde 34 olarak kaydedildi.

Çok Yüksek İnsani Gelişme Endeksi değerine sahip ülkelerin eşitsizlik nedeniyle kaybı ortalama yüzde 10,9 olurken, Avrupa ve Orta Asya'da bu oran yüzde 11,9 olarak kaydedildi.

İnsani Gelişme Endeksi'ni ülkenin kişi başına karbondioksit emisyonu ve madde tüketim düzeyine göre uyarlayan (Gezegensel Uyarlanmış Değeri) ve 2019'daki verilere dayanarak hazırlanan endekste Türkiye, 0,746 değerle 169 ülke arasında 44'üncü durumda.

ÜLKELERİN GEZEGENE BASKILARINI HESABA KATAN YENİ BİR ENDEKS: GİGE

Hiçbir ülkenin gezegen üzerinde ağır baskı oluşturmadan çok yüksek insani gelişmeyi henüz başaramadığını aktaran raporda doğa ve toplum için kırmızı uyarı

ışıkları yandığı vurgulanıyor. Raporda ilk kez gezegenin insanları şekillendirmesi yerine, insanlar gezegeni şekillendiriyor deniliyor. İnsan ve doğa arasındaki ilişkinin bir an önce dengelenmesi gerektiği uyarısı yapılıyor. Rapor insanlığın ve gezegenimizin, Antroposen (insan çağı) dediğimiz tamamen yeni bir jeolojik çağa girdiğine işaret ediyor, burjuva hükümetlere acil çağrı yapıyor: "Ya çevre ve doğa üzerindeki ağır baskıları azaltmak için cesur adımlar atacağız ya da insani gelişme duracak!"

Raporda ayrıca eylemlerimizin "özellikle fosil yakıtlara ve madde tüketimine bağımlılığımız"ın, iklim değişikliği, biyolojik çeşitliliğin çöküşü, okyanusların asitlenmesi, hava ve su kirliliği ve toprak bozulmasına neden olduğu vurgulanıyor. 2019'a kadar son beş yıl içinde açlık çeken insan sayısının 60 milyon arttığına, doğal tehlikelerle ilişkili afetlerin sayısının son 20 yılda yüzde 75 çoğaldığına, 4 milyardan fazla insanın bundan etkilendiğine, 1,23 milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiğine ve afetlerin 3 trilyon dolar değerinde ekonomik kayba yol açtığına dikkat çekiliyor.

Rapora göre dünyanın en yoksul ülkeleri 2100 yılına kadar, iklim değişikliği nedeniyle her yıl 100'ü aşkın günde aşırı hava olayına maruz kalabilecek. Bu rakam ancak Paris Anlaşması'nın gerekleri tam olarak yerine getirilirse yarıya düşürülebilecek.

Raporda ayrıca ülkelerin kendi içinde ve ülkeler arasında var olan sömürgecilik ve ırkçılığın neden olduğu eşitsizliklere

değiniliyor. Daha varlıklı ve daha sanayileşmiş olanlar doğadan daha çok yararlanırken, bedelini başkalarına yüklüyorlar. Bu da yoksul olanların olanaklarını büyük ölçüde düşürüyor, onları yok oluşa sürüklüyor.

KARBON SALIMI KONUSUNDA 2015 OXFAM ARAŞTIRMASI

İnsanların yol açtığı karbon salınımlarını, karşılaştıran, 2015 tarihli Oxfam araştırması, kişi başına düşen salınımlardaki eşitsizliği ortaya koyuyor. Çalışma, ilkin, en zengin yüzde 10'un küresel karbondioksit salınımlarının yüzde 50'sinden sorumlu olduğunu, en fakir yüzde 50'nin salınımların yalnızca yüzde 10'unu gerçekleştirdiğini gösteriyor. İkinci olarak ise, en az karbondioksit salınımı yapan insan grubunun, iklim krizinin etkilerine en fazla maruz kalan grup olduğunu ortaya koyuyor. En fakir yüzde 50'nin içinde olan insanların ezici bir çoğunluğu, en korunmasız ülkelerde yaşıyor ve seller, kuraklıklar ve sıcak hava dalgaları gibi tehlikelerle daha fazla karşı karşıya kalıyor.

Fosil yakıtlarda kimlerin ekonomik çıkarı olmasına bakıldığında eşitsizlikler çok daha keskinleşiyor. *Forbes*'ün milyarderler listesinde yer alıp da fosil yakıt üretiminde doğrudan çıkarı olan insanların sayısı 2010'dan 2015'e 54'ten 88'e, bu kişilerin toplam servetleri 200 milyar dolardan 300 milyar dolara yükselmiştir. İklim zarar veren eylemlerden ve politikardan dolaysız bir biçimde kâr sağlayan bu küçük elit grup, mevcut durumu

değiştirmeye pek yanaşmamaktadır.

Bunu Birleşmiş Milletler'in Paris Anlaşması'nda üzerinden de görmek mümkün. Anlaşmaya göre 196 ülke, sanayi öncesine göre sıcaklık artışını 2°C'ın, hatta 1,5°C'ın altında tutma ve karbon salınımını 2050 itibarıyla sıfıra düşürme vaadinde bulunmuştu. Her şey hazır olmasına karşın sermaye hükümetleri, imzaladıkları anlaşmaya uygun hareket etmemekte direniyorlar. ABD emperyalizmi ise zaten anlaşmadan çekildi.

SORUNLARIN KAYNAĞI KAPİTALİZM, ÇÖZÜMÜ İŞÇİ SINIFI!

Çevre ve doğa sorunlarını tartışmak, düzeni teşhir etmek, çevreyi ve doğayı koruyan, denetleyen birtakım yasaların çıkması ve çıkarılan yasalara uyulması konusunda burjuva hükümetlere baskı uygulamak anlamlı ve gereklidir fakat nihai çözüm değildir. Sorun tek başına doğa ve insanların bilinçsizliğiyle de açıklanamaz.

Gezegemizi yok oluşturan sürükleyen, üretim araçlarını elinde bulduran sermaye sınıfının sonu gelmez kâr ve rekabet hırsıdır, sermayenin sonu olmayan büyüme dürtüsüdür. Sermaye sınıfı, daha fazla kâr uğruna en basit koruma tedbirlerini dahi uygulamaktan kaçınır. Sermayenin daha fazla kârı için ormanlar katledilir, akarsular ve denizler kimyasal atıklarla kirletilir, üretilen milyonlarca otomobile ve fosil atıkların çıkardığı gazla hava zehirlenir. Kapitalizmde üretim doğanın korunması ve insan ihtiyaçları gözetilerek gerçekleştirilmez. Bu kapitalizmin doğasına aykırıdır. Bu tarz üretim, kaynakların ölçsüz kullanılmasına ve muazzam israfa neden olur. O yüzden ki gezegenimiz bir teknoloji çöplüğüne dönüşmüş durumda.

Kapitalistlerin derdi doğaya zararsız üretim değil, kâr için doğanın ve işgücünün hoyratça tüketimidir. Kapitalistlerin kârı, işçinin sömürüsü ve doğanın yağmalanması demektir. 1988'den bu yana gerçekleşen küresel sera gazı salınımlarının yüzde 71'inden yalnızca 100 şirketin sorumlu olması bile kendi başına yeterli bir fikir vermektedir.

İnsani gelişme dağılımındaki eşitsizliklerden tutalım da Covid-19'a, iklim krizinden gezegenimizin yok oluşuna kadar tüm bu sorunlar kapitalizmin işleyişinden ve sınıf mücadelesinden bağımsız ele alınamaz. Diğer bir deyişle, kapitalizmin varlığı doğanın yaşamasının önündeki en büyük engeldir. Gezegemizi bu sorunlardan ve yok oluştan kurtaracak olan ise işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının kapitalist sisteme karşı verdiği mücadele, doğayla birlikte tüm insanlığın kurtuluşu olacaktır ve ancak o zaman insan ve doğa arasındaki ilişki dengelenecektir.

Veysel Akgül yoldaşı kaybettik!

Bir ayı aşkındır yakalandığı Covid-19 hastalığıyla mücadele eden Veysel Akgül yoldaşı, 23 Aralık 2020 gecesi, tedavi gördüğü Frankfurt'taki üniversite hastanesinde kaybettik.

Veysel Akgül yoldaş uzun yıllardır devrimci olduğu gibi aynı zamanda bir işçiydi. Alman Demir Yollarında yaklaşık 30 yılı bulan bir işçilik hayatı vardı. Milyonlarca işçi gibi Veysel yoldaş da pandemi günlerinde çalışmak zorunda bırakıldı. Çok dikkat etmesine rağmen hastalığa da büyük ihtimalle işyerinde yakalandı.

Veysel yoldaşın yüksek tansiyon dışında kronik ciddi bir hastalığı yoktu. Buna rağmen daha ilk günlerden itibaren virüs onda ciddi belirtilerle ilerlemeye başladı. Öksürük, yüksek ateş, terleme ve kas ağrısı gibi ciddi semptomlara rağmen doktorlar ilk hafta evde kalmasını tavsiye ettiler. Yaklaşık onuncu günden itibaren nefes darlığı yaşaması üzerine nihayet hastaneye kaldırıldı. Hastanede ilk günlerde sağlanan oksijen desteği yetersiz kalınca, suni solunum cihazına bağlandı. On günü aşkın bir süredir suni solunuma bağlı şekilde yaşam mücadelesi veren Veysel yoldaş maalesef dün gece kaybettik. Doktorlar, Veysel yoldaşın tekrar ayağa kalkmak için yoğun bir çaba ve direnç gösterdiğini ifade ettiler.

Veysel Akgül yoldaş 1961 yılında Maraş-Elbistan'da, Kürt-Alevi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Daha 17-18 yaşlarından itibaren devrimci düşüncelerle tanıştı. TKP/ML Hareketi saflarında yer aldı. 12 Eylül faşizmi yıllarında devrimci faaliyetlerinden dolayı gözaltılar ve haf-

talaları bulan uzun ve ağır işkenceli sorgulardan geçti. Toplamında 6 yılı aşkın, değişik cezaevlerinde hapis yattı. Anne ve babası başta olmak üzere ailesi de bu baskılardan nasibini alırken, babası da kendisi gibi işkencelerden geçirildi ve yıllarca hapis yattı.

Veysel Akgül yoldaş 1988 yılında yurtdışına çıktı. Devrimci faaliyetlerine yurtdışında da devam etti. Bir süre eski örgütünde mücadele yürüttükten sonra, 90'lı yılların ortalarından itibaren o da tercihini sınıf devrimciliğinden yana yaparak EKİM saflarında yer aldı. Veysel yoldaş, o tarihten bu yana, yaklaşık 25 yıldır, TKİP saflarında örgütlü bir devrimci olarak mücadele veriyordu.

Veysel Akgül yoldaş, her devrimci gibi eksiklikleri ve üstünlükleriyle her zaman örgütlü ve ilkeli devrimciliği savundu. Bulduğu bölgede her zaman en ileriden sorumluluk almaya çalışarak, bayrağı yere düşürmedi.

Veysel yoldaş, kültür sanat faaliyetlerine özel bir ilgi duyuyordu. Nazım Hikmet'in çoğu şiirini ezbere bilirdi. Bulduğu bölgede tiyatro, şiir gibi kültürel faaliyetlerin örgütlenmesine öncülük etti. Hemen her yıl Frankfurt'ta N. Hikmet'i anma etkinliklerinin düzenlenmesinde onun çok özel bir çabası olmuştur.

Veysel yoldaş, bir işçi olduğu için gerek bizzat yaşam deneyimi ve gerekse de bilinçli devrimci kimliği üzerinden bu insanlık dışı sisteme karşı gözle görülür bir öfke ve nefret duyuyordu. Bugün bünyesinin salgına karşı gösterdiği zayıflığın gerisinde geçmişte gördüğü işkence ve eziyetin rolü yadsınamaz. Bu

bir yana, pandemi günlerinde çalışmak zorunda bırakılması, onun ölümünün baş sebeplerinden biridir. Bu anlamda bu asla normal bir ölüm değildir. Yaşamı hiçe sayılan milyonlarca emekçi gibi, Veysel yoldaşın katili de insanlık dışı kapitalist sistemdir.

Veysel Akgül yoldaş, çevresinde sevilen, dürüst, güvenilir, emekçi, evi herkese açık olan, yardımsever ve mütevazı bir devrimciydi. Onu erken yitirmenin derin üzüntü ve öfkesini taşıyoruz. O, bir devrimci ve işçi olarak, devrim ve sosyalizm davasına hep samimi olarak bağlı, onurlu, başı dik olarak yaşadı. Başta Frankfurt olmak üzere yurtdışı çalışmasındaki eksikliğini derinden hissedeceğiz. Bize bıraktığı bu onurlu mirası devrim ve sosyalizm mücadelemizde yaşatacak, onu unutmayacağız. Anısı önünde saygı ile eğiliyoruz. Onu, çok sevdiği Nazım'ın dizeleriyle sonsuzluğa uğurluyoruz:

*"Günler ağır,
Günler ölüm haberleriyle geliyor.
Düşman haşin, zalim ve kurnaz.
Ölüyor çarpışarak insanlarımız
-halbuki nasıl da hak etmişlerdi yaşamayı-
Ölüyor insanlarımız
-ne kadar çok-
Sanki şarkılar ve bayraklarla,
Bir bayram günü,
Nümayişe çıktılar.
Öyle genç ve fütürsüz..."*

Veysel Akgül yoldaş ölümsüzdür!
Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmezdir!

FRANKFURT'TAN TKİP TARAFTARLARI

“İfşa hareketi”nin gösterdikleri

Geçtiğimiz günlerde yazar Pelin Buzluk'un Hasan Ali Toptaş'ın kendisine tacizde bulunduğunu ifşa etmesiyle başlayan hareket, çok sayıda kadının yayın, kültür-sanat, akademi alanında kendilerine tacizde bulunan erkekleri ifşa etmeleriyle yayılarak devam etti. Sosyal medya alanında “uykularınız kaçsın” şiarıyla yayılan hareket sonucu kimi yayınevleri bazı yazarlarla sözleşmelerini iptal etti, bazı kurumlar yaptırım uyguladı. Taciz iddiaları kimi sol yazarlara kadar uzandı. Tacizde bulunduğu iddia edilen yazar İbrahim Çolak'ın ifşanın ardından intihar etmesi, tartışmaları daha da alevlendirdi.

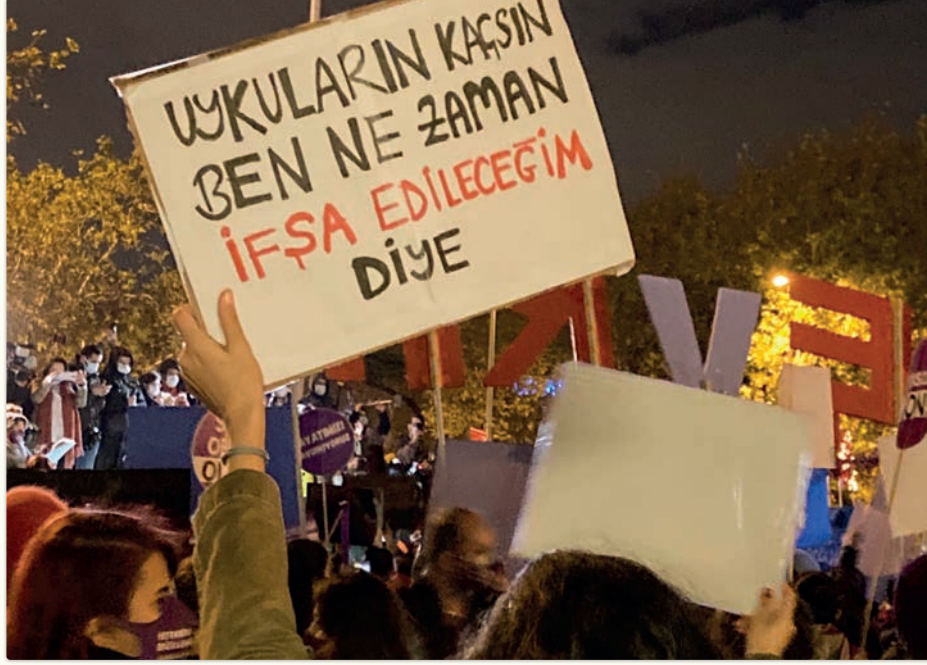
İFŞA HAREKETİNİ DOĞURAN KOŞULLAR

2017 yılında Amerika'da sosyal medyada yayılmaya başlayan #MeToo (Ben de) hareketi, yapımcı Harvey Weinstein'a karşı cinsel taciz iddialarıyla büyüdü. Hareket, cinsel tacize uğrayan kadın sanatçıların yaşadıklarını sosyal medyada paylaşımlarıyla daha da yayıldı.

Bugün “Uykularınız kaçsın” şiarıyla gerçekleşen ifşa hareketi #MeToo dalgasının Türkiye'deki uzantısı olarak ifade edilmekle birlikte, dünyada ve Türkiye'de yükselen kadın hareketinden güç aldığı açıktır.

Kadınları ikinci cins olarak gören kapitalist düzenin çok yönlü krizi kadınlar üzerindeki baskı, taciz ve şiddetin dünya ölçüsünde boyutlanmasına yol açtı. Ülkemizde ise, dinci-gerici AKP iktidarının 18 yıl boyunca kadınlara yönelik baskıcı politikaları, kadınların konumunu daha da ağırlaştırdı ve kadın hareketinin büyümesini tetikledi. Kadınlar seslerini yükselttiler, kitlesel eylemler gerçekleştirdiler, cinayetleri protesto ettiler, şiddete uğrayan kadınlara sahip çıktılar ve iktidarın kadınları baskı altına alan politikalarına boyun eğmediler. Dinci-faşist rejimin sindirmeye dönük tüm hamlelerine rağmen dinamizmlerini korudular. Bu süreç kadınlara özgüven kazandırdı, moral olarak güçlendirdi ve dayanışma ruhunu besledi.

Bugünkü “ifşa hareketi”, bir dönemdir AKP politikalarına, kadın cinayetlerine, kadınların cinsel kimliğine dönük çok yönlü saldırılara verilen tepkiyle güçlenen kadın hareketinin birikiminin bir

ürünü.

“İFŞA ETME”NİN SINIFSAZ BOYUTU

Sosyal medyada hızla yayılan “ifşa hareketi”, bir dizi tartışmayı da beraberinde getirdi. “Kadının beyanı esastır”, “masumiyet karinesi”, “ifşa yöntemi-yargı”, “yöntem olarak ifşa”, “tacize karşı mücadelenin yol ve yöntemleri” vb., bu tartışmaların başlıkları...

“İfşa hareketi”nin başlamasının ardından yaşanan bu tartışmalar, kadın sorununa, sorunun çözümüne ve mücadele yöntemlerine bakışa göre şekilleniyor.

Kapitalist toplumda kadınlar, ezilen cins olmaktan kaynaklı çok yönlü sorunlar yaşıyorlar. Her sınıftan kadınlar aşağılanıyor ve bir bütün olarak kadın kimliği baskıya uğruyor. Ancak tarihsel olarak kadınların karşı karşıya kaldığı baskı ve ezilmeleşimin gerisinde sınıflı toplumlar gerçeği, sınıfsal baskı ve sömürü düzenleri duruyor ve kapitalist toplum bu soruna yepyeni boyutlar kazandırmış bulunuyor. İşçi ve emekçi kadınlar sınıfsal konumları gereği, bu sorunu çok yönlü olarak yaşıyorlar. Dolayısıyla, kapitalist toplumda kadın sorunu karşımıza temelde işçi-emekçi kadın sorunu olarak çıkıyor. Cinsel baskı ve taciz de, sınıfsal baskı ve sömürünün bir aracı, görünümünden biri olarak yaşıyor.

Yaşanan şiddet karşısında gösterilen tavırlar da sınıfsal konuma göre farklılık gösteriyor. Şiddet ve taciz her sınıftan ka-

dın üzerinde ağır sonuçlar ve tahribatlar yaratsa da, “ifşa” tutumu daha çok orta sınıf tepkisi olarak öne çıkabiliyor.

Bugün işyerlerinde, fabrikalarda, emekçi semtlerinde sayısız kadın gündelik olarak cinsel baskı ve şiddet ile karşı karşıya kalıyorlar. Ancak iktisadi, sosyal ve kültürel nedenlerle bu yöntemlere başvuramıyorlar. En başta işini kaybetmesi, “adının çıkması”, işyerinde üzerindeki baskı ve mobingin artması, eşinin şiddetinin ağırlaşması, en “olağan” sonuçlar olarak karşısına çıkıyor. Kamuoyuna yansıyan sınırlı örnekler bile tabloyu yeterli açıklıkta ortaya koyuyor. Kastaş'ta tacizci formenin icraatlarına kadın işçilerin nasıl boyun eğdikleri, Tuzla Rimaks'ta tacize karşı çıkan kadın işçinin nasıl şiddete uğradığı, Yazaki'de sıklıkla yaşanan cinsel taciz ve mobinge kadın işçilerin nasıl sessiz kaldıkları ve tacize uğrayan kadın işçinin şikayetinin ardından yaşadıkları, vb...

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü sürecindeki gözlemlerimiz de bu yöndedir. Pek çok kentte kadına yönelik şiddete karşı mücadele çağrılarını taşıdığımız işçi kadınlar, çağrılara olumlu tepkiler vermişler, mücadele çağrısı içeren bildirimleri, şiddete tepki gösterme aracı olan siyah kurdeleleri sahiplenerek, kadına yönelik şiddete karşı tepkilerini ortaya koymuşlardır. Ancak işyerlerinde yaşanan tacizler gündeme geldiğinde, sınırlar çizmeyi tercih etmişlerdir. Kendisinin ya da çalışma arkadaşının karşı karşıya kaldığı cinsel tacize karşı

çıkmanın bedeli olarak işinden-ekmeğinden olmayı, üzerlerindeki mobingin artmasını göze alamamaktadırlar.

Bu tablo, asgari ölçüde de olsa işyeri örgütlülüğünün olduğu yerlerde farklılaşabilmektedir. (Novamed, Flormar gibi). Bu da, işyerlerindeki cinsel şiddet ve tacizin panzehirinin örgütlülük olduğunu göstermektedir. Bireysel tepki ve ifşalar, örgütlülük ve dayanışmadan yoksunluk koşullarında, kadının üzerindeki kuşatmayı daha da ağırlaştıran sonuçlar yaratabilmektedir. Bu nedenle milyonlarca emekçi kadın, örgütsüzlüğü nedeniyle, karşı karşıya kaldığı cinsel şiddet ve tacizi “ifşa etme” yolunu tutamamaktadır.

CİNSEL TACİZ VE ŞİDDETE KARŞI MÜCADELE NASIL ELE ALINMALI?

Bir bütün olarak kadın cinsi üzerinde baskı ve şiddete yol açan ideoloji, kültür ve geleneklere karşı mücadelenin önemi yeterince açıktır. Erkek egemenliğine yaslanarak kadınlara cinsel şiddet uygulayanlara yönelik her türlü tepki anlamlıdır ve “orta sınıf” tepkisi olarak küçümsenemez.

Ancak salt faileri teşhire indirmediği ve sorunun kaynağına yönelemediği ölçüde bu yöntem bir darlığın ve sınırlılığın ifadesidir. Kimi feminist güçlerin bunu temel bir mücadele yöntemi ve aracı olarak ele almaları, onu üreten asıl kaynağı gözden kaçırmaları, en temel zayıflık alanıdır.

Cinsel şiddet ve tacizin gerisinde, baskı, sömürü ve eşitsizlikler üzerine kurulu toplumsal düzenden beslenen erkek egemen ideolojinin yarattığı kimlik vardır. Bu kimlik kendisini üreten zemin ile birlikte hedef alınmak durumundadır. Cinsel şiddet ve tacize karşı mücadele, onu döne döne üreten zemine karşı mücadele ile birleşebilmelidir. Sorunun gerçek çözüm yolunu açacak olan budur.

Sınıfsal baskı, sömürü ve eşitsizliği hedef alan mücadeleler içinde bilinçlenen, örgütlenen, böylece özgürleşmesinin yolu açılan kadın, bu sayede “erkek egemen” ideolojiye, kültüre, geleneklere, cinsel şiddet ve tacize karşı da güçlü bir mücadeleyi yükseltebilecektir. Sadece kadın dayanışmasıyla da değil! O, sınıfsal temellere oturan bu mücadelede erkek sınıf kardeşlerini de yanı başında bulacaktır.

“Taleplerimiz için de mücadeleyi büyütmemiz gerekiyor!”

Ankara’da pandeminin yükünü en ağır yaşayan sağlık emekçisi kadınlarla, pandemi sürecinde sağlık emekçisi kadınların yaşadıkları sorunlara ve taleplerine ilişkin konuştuk.

İbn-i Sina Hastanesi’nde çalışan bir kadın işçi iş yerinde yaşadığı sıkıntılara değinerek şunları ifade etti:

“Bizi zayıf görüyorlar, bizim yapacağımız herhangi bir işin kararını bile bize değil erkeklere danışıyorlar, bu da bizi itibarsız kılmalarına hizmet ediyor. Aynı işi yaptığımız halde erkeklerle aynı ücreti almıyoruz. Zaten evde de ev işleri, çocuk bakımı, temizlik gibi işler biz emekçi kadınların üzerine yıkılmış durumda. Birçok açıdan sömürüye maruz kalıyoruz yani. Pandemiden önce de çok yoğun çalışıyorduk, pandemiyle birlikte endişe ve korkularımızın yanında iş yükümüz de arttı. Korunmak için giydiğimiz izole kıyafetlerle 2-3 saat çalışmak zorunda kalıyoruz. Yeterli personel olmadığı için çok yoğun çalışıyoruz. Tüm bu yoğunluğa ve çabamıza rağmen hiçbir değer görmüyoruz. Sağlık Bakanlığı’nın açıkladığı ek ödemelerden biz 4/D’li işçilerin yararlanamaması, düşük ücretlerle çalışmak hem psikolojik hem de bedenen yorgunluğumuza eklenmiş oluyor tabii.”

Pandemi sürecinde sağlık çalışanlarının yaşadığı birçok zorluk karşısında hükümetin ve bakanlığın göstermelik önlemler dışında önlem almadığını söyleyen kadın işçi konuşmasına şöyle devam etti:

“Bizim sorunlarımızı çözmeye yönelik hiçbir önlem alındığı yok. Ücretsiz ve nitelikli kreş talebimizi defalarca belirttiğimiz halde duymamazlıktan geldiler. Yine

bakmakla yükümlü olduğumuz diğer bireyler, yaşlılar vs. için nitelikli bakım evleri olması gerekiyor. Ayrıca şunu da ekleyeyim, çocuklarımıza EBA üzerinden verilen dersler eğitimleri için yeterli değil, daha nitelikli bir eğitim programının hazırlanması, ücretsiz internet ve cihazların tüm çocuklara verilmesi gerekiyor. Bütün bu taleplerimiz için de mücadeleyi büyütmemiz gerekiyor tabii.”

İntörn Hekim olan bir sağlık emekçisi kadın ise bu süreçte hastanelerde yaşadıkları sıkıntıları şöyle ifade etti:

“Bizim çalışma koşullarımız genellikle zordur. İntörn hekimler hastanelerde ucuz iş gücü olarak görülürler ve iş tanınımları belirlenmiş değildir. Bunların yanı sıra, koşullarımız pandemi şartlarında

daha da ağırlaştı. Covid-19 hasta sayısının fazla olmasıyla birlikte acil ameliyatlarda dışarda ameliyathaneler yapılmaması ve polikliniklerde kısıtlı hastaya hizmet verilmesi intörnlük eğitimimizi oldukça kötü etkiliyor. Normal süreçte kadın olarak yaşadığımız mobbing ve akademik engellemeler de aynen devam ediyor.”

İntörn hekim, koruyucu ekipmana ulaşma ve önlemler konusunda ise şunları ifade etti:

“En net ifade ile sağlığımızı koruyamıyoruz. Bunu TTB ve tabip odalarının her gün açıkladıkları hayatını kaybeden sağlık emekçilerinin sayısından da rahatlıkla görebiliriz. Ekipman sorunumuz zaten vardı ama sorun sadece bu değil. Çalışma saatleri çok uzun, personel sayı-

sı yetersiz, yemekler besleyici ve yeterli değil. Bunun yanı sıra sağlık emekçilerine verilen ücretlerin eşitsizliği ve birkaç gün öncesine kadar Covid-19’un meslek hastalığı dahi kabul edilmemesi sağlık emekçilerine fiziksel yorgunluğun üzerine stresin de eklenmesine neden oluyor. Yani başta da dediğim gibi, sağlık emekçileri kendilerini koruyamıyor, korumuyorlar.”

Konuşmasında sağlık alanında olan emekçi kadınların sorunlarına ve taleplerine de değinen İntörn hekim konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

“Kadın emekçilerin taleplerinin arasında yıllardır değişmeyen eşit işe eşit ücret talebi var. Pandeminin başından itibaren söylenen tavandan ödemeler sözde kaldı, sağlık emekçilerin bu yetersiz ödemeleri bile hiyerarşik olarak aldı. Yeterli ekipman talebi, insani çalışma saatleri, daha önce de gündeme gelen sağlık emekçilerine tahsis edilmesi istenen yurtlar bu talepler arasında. Bunun yanı sıra, çocuk ve yaşlı bakımının kadının üzerine yıkıldığı bir sistem var. Dolayısıyla kreşler ve anaokullarının kapanması anne olanlarımızı tam bir çıkmaza soktu. Çocuklarını güvenle bırakacakları bir yer bulamıyorlar. Çocuk, hasta ve yaşlı bakımının kadının üzerinden alınıp ücretsiz ve nitelikli bir şekilde devlet tarafından çözülmesi gerekiyor. Çalışma koşulları ve Covid-19’un yüksek bulaş riski bahane edilerek bir hemşirenin kızıdan ayrılması ve velayetin tacizci babasına verilmesi aslında yaşanan sıkıntıların özet hali. Tabii yaşadığımız tüm bu sorunlardan sadece mücadele ederek kurtulabileceğimiz de işin değişmez tarafı.”

KIZIL BAYRAK / ANKARA

BİSAM’dan “toplumsal cinsiyet ve kadın işçiler” raporu

Birleşik Metal İş Sendikası Araştırma Merkezi “Elektrik-Elektronik sektöründe, Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kadın İşçiler Üzerindeki Etkileri” başlıklı rapor yayımlandı. BİSAM raporda, bir işyeri üzerinden yapılan analiz çalışmasına dayanarak, “işçi sağlığı ve iş güvenliğinin ihmal ettiği toplumsal cinsiyet alanından, çalışma hayatı içindeki kadınlara bir projeksiyon yapılmaya çalışıldığını” ifade etti.

Raporda, işyerlerinde risk değerlendirmeleri, iş organizasyonları, ergonomi çalışmalarının, kadınların toplumsal cinsiyet rollerinin gözetilerek yapılması gerektiği ifade edildi.

95 kadın işçinin 78’inin katıldığı veri çalışmasında başlıca şu tespitler öne çıktı:

-Kadın işçilerin yarısı ev işlerini tek başına planlıyor.

-Kadınların %83’ü iş günlerinde ev

işlerini gerçekleştiriyor.

-Evli olmayan kadınlar, evli kadınlara göre kendilerine daha fazla zaman ayırabiliyor.

-Evde işlerin planlanmasında ortak karar alanlar almayanlara göre, eşi ile ev işlerini ortak karar alanlar almayanlara göre, kendine zaman ayıranlar ayıramayanlara göre, ev işi yükünü paylaşanlar paylaşmayanlara göre, kendini daha sağlıklı hissediyor.

-Ayrıca, kalça ve uyluklarda ağrı ile, fazla mesai yapma arasında anlamlı bir sonuç bulunmaktadır.

-Kas iskelet hastalığı, fazla mesai ile olduğu kadar, çalışma hayatında geçen süre ile bağlantılıdır.

-Evli olan kadın işçilerle evli olmayan kadın işçiler arasında ağrılar ve hastalıkları ile de farklar söz konusu. Evli olanlarda kas iskelet sorunu %39, evli olmayanlarda %14. Evli olanlarda parmak ağrısı %35, evli olmayanlarda %10. Evli ve çocuklu kadınlar, bekar olanlara göre daha fazla sağlık sorunu yaşıyor.

Gençlik mücadelesi ve 2020

GÜNCEL TABLO

Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de 2020 yılı koronavirüs pandemisinin etkisi altında geçti. Her şeyin temelinde daha fazla kârı koyan kapitalist sistem salgının sonuçlarını da ağırlaştırdı. Gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi sağlık sistemleri çöktü. Güncel resmi verilere göre dünya genelinde 1,7 milyon insan yaşamını yitirirken, yüz milyona yakın kişi ise hastalandı.

Pandemi, toplumsal yaşamı derinden etkiledi, yeniden düzenlenmesini zorunlu kıldı. Pandemi için alınan tedbirler kapsamında çalışma yaşamından, sağlık ve eğitim alanına kadar bir dizi kamusal alanda önemli değişiklikler yaşandı. Türk sermaye devleti, salgının resmi olarak açıklandığı 11 Mart’ta ilk icraat olarak sermayedarlara vergi indirimi, teşvik ve destek paketleri vb. uygulamaları devreye soktu. İşçi, emekçiler ve gençler için ise “kolonya dağıtılacağı müjdesi” verildi. 16 Mart 2019’da ise okul öncesinden üniversiteye dek tüm eğitim kurumlarında eğitime ara verildi. Yandaş medya durmadan “evde kalın” çağırısı yaparken milyonlarca işçi ve emekçi çalışmaya zorlandı, salgından ölmek ya da açlıktan ölmek ikilemi arasında bırakıldı. Üstelik sermayedarlara teşvikler veren AKP iktidarı, salgına karşı “Milli Dayanışma Kampanyası” adı altında işçi ve emekçilerden “bağış” isteme yüzüzlüğünü de gösterdi. Salgına karşı alınan göstermelik tedbirler, süreci daha da ağırlaştırdı. Tek adam rejimi, süreci açıklıktan ve şeffaflıktan uzak bir şekilde yönetmeye çalıştı/çalışıyor. Gerçek vaka ve ölüm sayıları toplumdan gizlenirken, toplumu uyaran, sermaye iktidarını acil önlemler almaya çağıran ve tablonun ağırlığını duyuran bilim insanları hedef gösterildi. Gelinek yerde salgının merkezi üretim alanları yani fabrika ve çeşitli işletmeler oldu. Üstelik bunun yanında işçi ve emekçiler salgın koşulunda daha da ağır bir sömürüye maruz bırakıldılar. “İşten atma yasaklandı” yalanı ile paralel olarak ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneği gibi uygulamalarla işçi sınıfını daha da yoksullaştırılıp, açlığa mahkum edildi.

SALGIN VE GENÇLİK

Toplumsal yaşamı, özellikle de işçi ve emekçileri böylesine etkileyen salgın, gençliği de pek çok yönüyle etkiledi.

Kapitalist sistemde gençliğin boğuştuğu geleceksizlik, işsizlik, eğitim hakkının gaspı, baskı ve yasaklar gibi bir dizi sorun pandemiyle birlikte daha da derinleşti. Öyle ki, eğitim hakkı başta olmak üzere bir dizi sorun gençliğin özgün sorunları olmaktan çıkıp toplumsal bir nitelik kazandı. Halihazırda eğitim sisteminde yaşanan çürüme, 16 Mart’ta örgün eğitime verilen ara ve ardından yaşanan sorunlar ile adeta bir çöküş halini aldı. Eğitim hakkının gaspı daha da derinleşti. Salgına önlem kapsamında eğitim kurumlarının kapatılması toplumsal açıdan yerinde bir tedbirdi. Ancak sermaye iktidarı tıpkı sağlık alanında olduğu gibi eğitim alanında da bu süreçte hiçbir adım atmadı. MEB’in EBA TV üzerinden devam edeceğini iddia ettiği eğitime ve üniversitelerin kendi sistemleri üzerinden sürdüreceklerini duyurduğu online eğitime yüz binlerce çocuk ve genç erişemedi. Online eğitim için gereken teknik altyapı (bilgisayar, internet vb.) ücretsiz olarak sağlanmadı. Bu durum eğitimdeki fırsat eşitsizliğini her zamankinden daha da derinleştirdi. Yapılan araştırmalara göre bu sorunlar nedeniyle en az 8 milyon kişi eğitim hakkından mahrum bırakıldı.

Üniversitelerde de durum farklı değildi. Birçok köklü üniversite dahi teknik altyapı eksikliklerinden ötürü uzunca bir dönem online eğitime geçemedi. Geçildiği dönemde ise online eğitim sistemleri çöktü.

Eğitim sistemini yap-boza çeviren AKP iktidarı, tam da böylesi bir dönemde 4 milyona yakın öğrencinin girdiği liseye ve üniversiteye geçiş sınavlarını salgın tehlikesi ortadan kalkmamış olmasına rağmen gerçekleştirdi. Üstelik sınav tarihleri turizm sermayedarlarının talepleri doğrultusunda defalarca değiştirildi. Pandemi boyunca, sınav tarihlerinden eğitimin nasıl ilerleyeceğine kadar hiçbir konuda eğitimin gerçek öznelinin, yani öğrencilerin, öğretmenlerin, akademisyenlerin, velilerin ve eğitim emekçilerinin, sendika ve meslek örgütlerinin fikri dahi alınmadı. Süreç boyunca sosyal medyadan sınav tarihleri başta olmak üzere eğitim alanında yaşanan bir dizi sorun gençler tarafından sıklıkla gündeme getirildi, eleştirildi. Tek adam rejiminin “ben yaptım oldu” anlayışı salgın döneminde eğitim sisteminin tek belirleyeni oldu. Yeni eğitim yılında, eğitim

emekçilerinin bütün uyarılarına rağmen önlemler alınmadan, ilk öğretim düzeyinde belli kademelerin örgün eğitime açılması vaka sayılarının artmasına neden oldu. Artan vaka sayıları ile okullar tekrar kapatıldı.

Kuşkusuz salgın ile geçen bir yıllık süreç, eğitim hakkının gaspı bağlamında en ağır dönemlerden biri oldu. Bu gerçeği, kapitalist sistemin yıllardır diğer kamusal alanlarda olduğu gibi eğitimde de hayata geçirdiği neo-liberal saldırı politikalarından bağımsız düşünmemek gerekir. *“Salgının daha ilk günlerinde kapitalistlere teşvikler, vergi indirimleri ve ayrılan bütçe paketleri duyurulurken, en önemli kamusal alanlardan biri olan eğitime dönük hiçbir paket, bütçe vb. açıklanmadı. Eğer o dönemde kapitalistlere ayrılan kaynaklar eğitime ayrılıyorsa, eğitim hakkına erişim bugünkü kadar zor olmayacaktı. Dahası sermaye devleti eğitim hakkının kullanılmasından ziyade, bu hakkı bir tercih meselesine dönüştürdü. Toplumun iki temel hakkı, “sağlık hakkı ve eğitim hakkı” karşı karşıya getirildi. Okullar açılırsa vaka sayılarının artacağı vurgulanıp, okulların belli kademelerde online devam edeceği belirtildi. Online eğitimde yaşanan teknik altyapı, internet gibi eğitime erişimi engelleyen bir dizi sorun ise görmezden gelindi.”** Eğitim, yeniden, tüm kademeler için online olarak devam ediyor. Ancak unutmamalı ki online veya örgün her şekilde eğitim hakkının kullanılmasını sağlamak devletin yükümlülüğündedir.

Yaşanan bütün sorunlar gençliği yaşadığı geleceksizlik sorununu daha da derinleştirdi. Bu nedenle pandemi günlerinde birçok genç yaşamına son verdi.

BİR YIL GERİDE KALIRKEN GENÇLİK HAREKETİ

Uzunca bir dönemdir gençlik hareketi, ilerici devrimci önelere daralmış durumda. Haziran Direnişi’nden bugüne, gerici-faşist AKP iktidarının gençlik üzerindeki baskı, yasak ve saldırıları aralıksız

bir şekilde sürüyor. Üniversitelerde siyaset yasağı adı altında devrimci, ilerici ve muhalif öğrencilere dönük cadı avı, soruşturma, uzaklaştırma ve okuldan atma saldırıları ile devam ediyor. Üniversitelerin ve yurtların kapalı olması nedeniyle gençlik kitleleri ortak buluşma zeminlerinden yoksun bırakılmış durumda, bu tablonun ne kadar devam edeceği ise belirsizliğini koruyor. Ancak bu durumun yanılıcılığına ve rahavetine kapılmamak da önemli bir yerde duruyor. Böylesi bir dönemde bile gençliğin devrimci, ilerici ve örgütlü kesimlerinin başta toplumsal sorunlar ve tarihsel gündemler olmak üzere çeşitli vesilelerle bir araya geldiğini görebiliyoruz. Üniversitelerin kapalı olmasına rağmen Suroç ve Ankara Katliamı, Soma Katliamı, genç intiharlar, 6 Kasım YÖK protestoları, işçi sınıfıyla dayanışma eylemleri gençlik örgütlerinin bir araya geldiği ve eylemler gerçekleştirdiği süreçler olarak yaşandı.

GELECEK DÖNEM

Gençlik cephesinden 2020 yılı, birçok sorunun derinleştiği bir yıl olarak geride kaldı. Eğitim hakkının gaspı, gençliğin söz-yetki-karar hakkının çok daha kapsamlı bir şekilde budanması, elemeci sınav sistemi, artan baskı ve geleceksizlik, işsizlik ve yoksulluk gibi bir çok sorun gençlik açısından daha da katmerleşti. Gençlik cephesinden bütün bu sorunlara dair bir öfke birikiyor. Henüz bu öfke sokaklara taşmış değil. Ancak kuşkusuz o günler de gelecek.

Zira salgın sürecinde görüldüğü gibi kapitalist politikaların aşamayacağı krizler gün be gün çoğalıyor. Sistemin çok yönlü krizleri nedeniyle ağırlaşan sorunlar karşısında gençliği elimizdeki tüm imkanları değerlendirerek “düzene karşı devrim” ekseninde taraflaştırmak, örgütlemek ve harekete geçirmek yarımlar için en önemli hazırlığımız olacaktır.

* *Pandemi ve eğitim hakkı sorunu, Kızıl Bayrak*

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Roboski Katliamı 9. yılında...

Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünün çevresinde gerçekleştirilen bombardıman sonucu, 19'u çocuk 34 kişinin katledilmesinin üzerinden 9 yıl geçti. 9 yıl önce Türk Silah Kuvvetleri'ne (TSK) ait uçaklardan atılan bombalarla, yanlarındaki katırlarla birlikte sınırdan geçen köylüler katledilmişti. Yaşanan katliam Genelkurmay Başkanlığı'nın resmî sitesinde yayınlanana dek haberlerde yer almamıştı.

Roboski'de katliam yaşanırken bölgeye herhangi bir yardım gitmedi. Köylüler yakınlarının parçalanmış bedenlerini battaniyelere sararak topladılar. Onlarca cenaze katırlarla kilometrelerce taşındı. Katliamın boyutları, bombardımanı yaşayanların anlatımları ile daha fazla gün yüzüne çıktı. Mazlum Der ve İHD'nin hazırladığı raporda katliamdan sağ kurtulan Hacı Encü verdiği bir röportajda katliamdan şöyle bahsediyordu:

"Bu işi (sınır ticareti) babalarımız da dedelerimiz de yapıyordu. Biz de yaptık. Burada fabrika falan yok. Biz bu iş ile geçiyoruz. Bu köyde bu sınırlarda herkes bu işi yapıyor. Olayın olduğu gün akşam 2-3 köyden 7-8'er kişilik olmak üzere toplam 40'a yakın kişi katırlarımızı alıp sınırı 2 km kadar geçtik. Orada Iraklılardan mazot, şeker ve gıda aldık. Haftanın ve Sinat'a da gitmedik. Geri dönerken askerler yolumuzu kestiler. Her zaman keserler. Ancak geçmemize izin verirlerdi. Bu kez izin vermediler. Bizi sınırda beklet-

tiler. En son da üzerimize bomba yağdırıldılar. Yaşları 10 ile 20 arasında değişen ve içlerinde öğrencilerin de olduğu 37 kişi 50, 60 veya 100 TL için bu işi yaparken vuruldular."

Yıllardır sınırda ticaret yaparak geçimini sağladıkları bilinmesine rağmen katliamda öldürülenlerin 'terörist' oldukları iddia edildi. Ardından yapılan açıklamalarda ise "hata olmuş" denildi.

Katliam yargıya taşındı ve TBMM'de kurulan komisyon, "Kasıt yok. Sivil idare ile askeri yetkililer arasında koordinasyonsuzluk var" kanaatine vardı. Askeri mahkemeye devredilen dava takipsizlik kararı ile kapatıldı. Ailelerin AİHM'e yaptığı başvuru ise "2 gün gecikti" gerekçeyle reddedildi. Katliamda yakınlarını kaybeden ailelerin kurdukları Roboski İçin Adalet Yeryüzü İçin Barış Derneği

(ROBOSKİ-DER) KHK ile kapatıldı. Davanın avukatlarından Tahir Elçi katledilirken, Roboski'de 11 yakınını kaybeden Ferhat Encü tutuklandı, milletvekilliği düşürüldü.

SALDIRILAR DEVAM EDİYOR

Roboski'de yaşanan katliamın birinci derecede sorumlusu devlettir. Dümeninde AKP-MHP iktidarının oturduğu devlet, Kürt halkına dönük saldırılarına devam etmektedir. Her fırsatta baskı, terör ve zorbalı tırmandıran Türk sermaye devleti katliamın ilk gününden bu yana inkâr ve imha politikalarını sürdürmektedir.

Halk sağlığının düşünülmesi gereken pandemi sürecinde bile Kürt halkına dönük saldırılar durulmadı. Köylüler işkenceye uğrayıp, helikopterden atılarak

öldürüldü. Bu cinayeti ortaya çıkaran ve haberini yapan Kürt gazeteciler tutuklandı. Bunların yanı sıra, HDP'li belediyelere yönelik kayyım saldırıları, kayyımların hayata geçirdiği ayrımcı düzenlemeler, HDP'lilere ve Kürt halkına yönelik gözaltı-tutuklama terörü başta olmak üzere, işkence ve hapishanelerdeki saldırılar kesintisiz devam ediyor.

Kurulduğu ilk andan itibaren konumunu katliamlarla sağlamlaştırmaya çalışan Türk sermaye devletinin ne ilk ne de son katliamı Roboski. Emperyalist-kapitalist düzenin ürünü olan kirli savaşların ve katliamların sona erdirilmesi ancak bu düzeni hedefleyen mücadelelerle, bu mücadeleler içinde halkların kardeşleşmesi ile mümkün olacaktır.

K. DÜŞGÖR

Proletaryanın emektar sanatçısı: Charlie Chaplin

Gerçek adı Charles Spencer Chaplin olan proleter sanatın emektarı Charlie Chaplin, 16 Nisan 1889'da İngiltere'nin yoksul bir kentinde ses ve gösteri sanatçılığı yapan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Daha üç yaşındayken anne ve babası ayrılır ve Chaplin kardeşi Sydney ile birlikte annesinin yanında kalır. Charlie Chaplin'in annesi bir gösteride sesini kaybetmesinin ardından yaşadığı ekonomik zorluklar, onun ruhsal olarak da sıkıntılar yaşamasına neden olur. Charlie Chaplin'in annesi rehabilitasyon merkezine yatırılır ve ardından kardeşi Sydney ile birlikte babasının yanına gönderilir.

Hayatının bu zorlu çocukluk yıllarında Charlie Chaplin sinemaya ilgi duymaya başlar. Kardeşi Sydney ile birlikte 1906 yılında turnelere gitmeye başlarlar. Birçok ülkede gittiği turnelerin ardından 1912'de ABD'ye gider. ABD'ye gitmesinin ardından 1913 yılıyla beraber Chaplin için profesyonel oyunculuk yaşamı başlar. Yaşadığı zorluklar Chaplin'in sanat yaşamını da şekillendirir. Küçük melon şapka, bol pantolon ve bastonuyla ünlü Şarlo (Charlot) karakteriyle bütünleşir. 1918 yılına kadar çalıştığı film şirketinden ayrılır. Sonrasında ise kendi film şirketini kurar ve sanat yaşamına bu şekilde devam eder.

Yaşamı boyunca altmıştan fazla filmde oynar, birçok filmin yazarı olur. Her daim oynadığı ve kendi yazdığı filmlerde toplumsal yaşamın gerçekliğini işler. Örneğin "Modern Zamanlar" adlı filminde kapitalist sistemim işçi sınıfını fabrikalara doldurup makinelerin birer parçası haline getirdiğini anlatır. O kendisini komünist olarak tanımlamasa da onun şu sözleri hayat karşısındaki duruşunu da özetler: *"Ben bir sanatçıyım. Hayat beni ilgilendirir. Bolşevizm de hayatın yeni bir evresi. O halde ona karşı ilgisiz kalamam."*

O'nun Nazi Almanyası'nı eleştirdiği Büyük Diktatör filmi de bir kez daha

onun sanatının emekten ve yeniden yana olduğunu gösterir. Sanatta ve hayattaki bu tavrı nedeniyle ABD ve Avrupa'nın birçok ülkesinde hakkında karalama kampanyaları başlatılır. Charlie Chaplin ise karalama kampanyalarına karşı her zamanki dik ve onurlu duruşu ile karşılık verir.

Charlie Chaplin 25 Aralık 1977 yılında aramızdan ayrılmış olsa dahi sanatı ve yapıtları ile bir örnek olmaya devam etmektedir. Çünkü; Charlie Chaplin sanatı ve yaşamı ile evrenseldir. O, proleter sanatın emektarıdır.

Zenginlerin soytarılığını yapmaktan sa proletaryanın onurlu sanatçısı olmayı tercih eden Charlie Chaplin'i ölümünün 43.yılında bir kez daha saygıyla anıyoruz...

K. SÖNMEZ

***Baskının, sömürünün,
savaşların olmadığı
bir dünya için...***

**SAĞLIKTA
BÜTÜN
TILIM PAYLARI
KALDIRILSIN**

**Herkes iş,
tüm çalışanlara
iş güvencesi!**

Küçükçekmece İşçi Platformu

**Yasasın Devrim
ve Sosyalizm!**

**2021 yılında
mücadeleyi
yükseletelim!**